

N.K.

vorige art. niet heeft plaats gehad, moet de ontvanger de goederen in ontvangst nemen, zoodra deze door het schip ter aflevering worden aangeboden.

Indien de ontvanger het bepaalde in het eerste of tweede lid niet nakomt, is de vervoerder bevoegd de goederen voor rekening en gevaar van den ontvanger in lichters te lossen of in een geschikte bewaarplaats op te slaan.

Indien de lossing of opslag in het vorige lid bedoeld niet mogelijk is, heeft de kapitein de bevoegdheid de goederen verder te vervoeren. De lossing en de opslag van het goed geschieden dan in de haven waar dit het geschiktst kan geschieden in lichters of in een geschikte bewaarplaats, alles voor rekening en gevaar van den ontvanger.

In de gevallen van opslag of verder vervoeren is de vervoerder gehouden zoo spoedig mogelijk den ontvanger hiervan kennis te geven, tenzij de kennisgeving voorgeschreven in art. 520^l heeft plaats gehad.

De vervoerder, die van de hem in het derde lid toegekende bevoegdheid gebruik maakt, is verplicht de lossing of de opslag te staken, indien de ontvanger zich alsnog tot in ontvangstneming aanmeldt en de noodige maatregelen neemt om haar met den vereischten spoed te bewerkstelligen. (Bw. 1694v.; K. 495, 498, 510, 516, 517j, k, l, t, 519k, l, m, s, 520l, q, s.)

520n

520 n. De bepalingen van de artt. 519j, 519n en 519o vinden overeenkomstige toepassing. (K. 520s.)

520o

520 o. Indien in het cognossement een bepaald aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen is vastgesteld, mag de vervoerder tot lossing, opslag of verder vervoeren der in het cognossement vermelde goederen eerst overgaan, als na het verstrijken dier dagen de goederen zich nog geheel of gedeeltelijk in het schip bevinden.

Heeft de bepaling van het aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen betrekking op de lossing van de geheele lading, dan gaan de ligdagen in op den eersten dag volgende op de openbare kennisgeving, voorgeschreven in art. 520^l. Indien geen openbare kennisgeving heeft plaats gehad krachtens het tweede lid van art. 520^l, gaan de ligdagen in op den eersten dag volgende op den dag van aankomst van het schip.

Indien de bepaling uitsluitend betrekking heeft op de lossing van de in het cognossement genoemde goederen, gaan de ligdagen niet eerder in dan op den dag, waarop de vervoerder gereed is tot uitlevering dier goederen. (K. 504, 519m, p, 520q, s.)

520p

520 p. De bepalingen, van de artt. 519p, tweede lid, 519q en 519r vinden overeenkomstige toepassing. (K. 520s.)

520q

520 q. De houders van cognosseminten, waarin eene bepaling voorkomt van het aantal ligdagen of ligdagen en overligdagen, betrekking hebbende op de lossing van de geheele lading, zijn, voor zooverre zij van overligdagen gebruik maken, hoofdelijk aansprakelijk voor het overliggeld. Evenzoo zijn zij hoofdelijk aansprakelijk voor de in art. 519r bedoelde schadevergoeding, ieder van hen zoolang voor hem bestemde goederen zich in het schip bevinden.

Jegens elkander zijn zij verplicht de in ontvangstneming te bewerkstelligen op de wijze, in art. 520^m aangegeven. Wie, dit nalatende, een ander verhindert zijne goederen tijdig tot zich te nemen, is jegens dezen tot schadevergoeding gehouden. (Bw. 1246v., 1278v., 1365; K. 519s, 520o, s, 741.)

520r

520 r. (Gew. S. 40—34.) De bepalingen van de artt. 519u—519y, 520, 517s—517u bis vinden overeenkomstige toepassing. (K. 520t.)

520s

520 s. Indien met een schip goederen worden vervoerd ter uitvoering van een bevrachtingsovereenkomst en voor de ingeladen goederen cognosseminten zijn afgegeven, door of namens den reeder of door of namens den kapitein ondertekend, welke niet, wat de lossing betreft, naar de charter-partij verwijzen, geldt met betrekking tot de lossing het in de artt. 520n—520q bepaalde. (K. 321, 331, 341^t, 341d, 504v., 511, 518d, k, 519s, 520t.)

520t

520 t. De artt. 520k, 520r en 520s zijn van toepassing zoowel op het

vervoer over zee van, als op dat naar Indonesische havens. (K. 517d, y, N.K. 520/, 533c.)

VIJFDE TITEL B.

VAN HET VERVOER VAN PERSONEN.

(Ingevoegd bij S. 33—47 jo. 38—2, zie boven titel 5. *Overgangsbep. art. 8** achter W. v. K. *Vervoer v. pelgrims naar en van den Hedjaz, Pelgrimsord., S. 22—698. Vervoer v. emigranten naar Suriname, S. 38—389 jo. 690. Bepalingen voor passagiers, Schepenord. S. 27—33 art. 9. S. 27—34, Schepenbesl. art. 64v. Beperkende bepalingen bij vervoer en ontschepping, Quarantaine ord. 1v., 8v., 30—32, 39—41, 43—46; Influenza ord. Voor rivieren en binnen wateren: K. 748v. Cf. ook Sw. 325, 327.)*

§ I. Algemeene bepalingen.

521. Vervoerder in den zin van dezen titel is degene die zich, hetzij bij een tijd- of reisbevrachting, hetzij bij eenige andere overeenkomst verbindt het vervoer van personen (reizigers, passagiers), geheel of gedeeltelijk over zee, te bewerkstelligen. (K. 341¹, 371a, 372¹, 453, 466, 533, 533d, n, q, v.)

522. De overeenkomst tot vervoer verplicht den vervoerder voor de veiligheid van den reiziger te zorgen van het oogenblik der inschepping tot dat der ontschepping.

De vervoerder is gehouden tot vergoeding van de schade, veroorzaakt door letsel, aan den reiziger in verband met het vervoer overkomen, tenzij hij bewijst dat het letsel het gevolg is van een voorval, dat hij redelijkerwijze niet heeft kunnen voorkomen of afwenden, of van de schuld van den reiziger zelf.

Heeft het letsel den dood tengevolge, dan heeft de vervoerder de schade te vergoeden, die de overblijvende echtgenoot, de kinderen en de ouders van den reiziger daardoor lijden.

Indien de reiziger vervoerd wordt krachtens een overeenkomst met een derde, is de vervoerder zoowel tegenover dien derde als tegenover den reiziger en zijn nabestaanden aansprakelijk, alles met inachtneming van het bepaalde in de vorige leden. (Bw. 1244v., 1365v., 1370v.; K. 342v., 468, 523v., 525v., 526a, 533c, 568i, 741; Schepenord. S. 27—33 artt. 2, 5v., 9, 11, 26v., 30; Schepenbesl. 1927, S. 27—34 artt. 10v., 37v., 64v., 92v., 94v.; Stoomord. 1v., 6v., 29v.; Petr. vervoerord. 6v., 15v.)

523. De vervoerder staat in voor de daden van degenen, die hij in het werk stelt, en voor de zaken waarvan hij zich bij het vervoer bedient. (Bw. 1367; K. 359, 468¹, 524, 533c, 741.)

524. Het staat den vervoerder niet vrij te bedingen, dat hij niet of niet dan tot een beperkt bedrag aansprakelijk is voor schade veroorzaakt door onvoldoende zorg voor onderhoud, uitrusting of bemanning van het vervoermiddel, of voor deszelfs geschiktheid tot het overeengekomen vervoer, dan wel door onvoldoend toezicht aan boord.

Bedingen van die strekking zijn nietig. (AB. 23; K. 359v., 459, 470, 522, 533b, c; Sw. 568.)

524 a. Bedingen tot beperking van de aansprakelijkheid des vervoerders ontheffen dezen in geen geval van den last te bewijzen, dat voor het onderhoud, de uitrusting of de bemanning van het vervoermiddel en voor zijne geschiktheid tot het overeengekomen vervoer voldoende zorg is aangewend, indien blijkt, dat de schade het gevolg is van een gebrek van het vervoermiddel of van zijne inrichting.

Hiervan kan bij overeenkomst niet worden afgeweken. (AB. 23; K. 359v., 459, 470a.)

525. Indien de vervoerder de reeder is van het schip, is zijne aansprakelijkheid wegens schade veroorzaakt door letsel, aan de met het schip vervoerde reizigers overkomen, beperkt tot een bedrag van vijftig gulden

- N.K. per kubieke meter netto-inhoud van het schip, vermeerderd, voor zoover betreft schepen, welke door mechanische kracht worden voortbewogen, met hetgeen, ter bepaling van dien inhoud, van den bruto-inhoud is afgetrokken voor de ruimte, ingenomen voor de beweegkracht. Is zoowel aan vervoerde goederen als aan reizigers of hunne nabestaanden schade overkomen, dan is de aansprakelijkheid van den vervoerder in haar geheel beperkt tot het hier genoemde bedrag, behoudens het bepaalde in de artt. 476 en 527. (K. 320v., 474, 522, 526, 526a, 533c, 541; Rv. 316a v.)
- 526 **526.** Indien de vervoerder niet is de reeder van het schip, is zijne verplichting tot vergoeding van schade wegens letsel beperkt tot het bedrag, waarvoor terzake van dat letsel krachtens de bepaling van het voorgaande art., op den reeder verhaal kan worden genomen.
- In geval van geschil heeft de vervoerder aan te toonen tot welk bedrag zijne aansprakelijkheid is beperkt. (K. 475, 522, 526a, 527, 533c.)
- 526a **526 a.** De vordering tot schadevergoeding van den reiziger of zijne nabestaanden heeft voorrang boven de andere schadevorderingen uit dezen hoofde. (Bw. 1131v., 1134v., 1138; K. 525v., 527.)
- 527 **527.** In afwijking van de bepalingen der artt. 525 en 526 kan volledige schadevergoeding worden gevorderd, als het letsel is veroorzaakt door opzet of grove schuld van den vervoerder zelven.
- Hiermede strijdige bedingen zijn nietig. (AB. 23; Bw. 1370v., 1380; K. 470, 476, 493, 524, 533c 541.)
- 528 **528.** De vervoerder is aansprakelijk voor de schade, door vertraging in het vervoer ontstaan, tenzij hij bewijst, dat de vertraging het gevolg is van een voorval, dat hij redelijkerwijze niet heeft kunnen voorkomen of afwenden. (Bw. 1244v.; K. 92, 370, 477, 529, 533c.)
- 529 **529.** Indien het schip de bestemmingsplaats, door de plaatselijke gesteldheid, niet of niet binnen redelijken tijd kan bereiken, is de vervoerder verplicht de reizigers op zijne kosten met een ander vervoermiddel naar de bestemmingsplaats te doen brengen.
- Is overeengekomen, dat het schip niet verder behoeft te gaan dan tot daar waar het veilig en vlot kan komen en blijven liggen, dan is de vervoerder bevoegd de reizigers te ontschepen op de plaats, het naast bij de bestemmingsplaats gelegen, die aan deze voorwaarde voldoet, tenzij de verhindering van zoo tijdelijken aard is, dat zij slechts tot een gering oponthoud aanleiding geeft. (K. 480, 528, 533c; S. 20-274 * onder K. 344.)
- 530 **530.** De reiziger kan verlangen, dat hem door den vervoerder een reisbiljet wordt ter hand gesteld.
- De kapitein is bevoegd voor het vervoer met het door hem gevoerde schip de reisbiljetten af te geven, tenzij een ander met de afgifte is belast. (K. 371a, 504v., 531v., 533b, 533n.)
- 531 **531.** Het reisbiljet kan luiden op naam van den reiziger, aan diens order of aan toonder.
- Indien het aan order luidt, is art. 508 van toepassing.
- Een reisbiljet in blanco wordt geacht aan toonder te luiden. (Bw. 613, 1977; K. 457, 506, 532.)
- 532 **532.** De reiziger kan niet zonder toestemming van den vervoerder zijne rechten uit de overeenkomst van vervoer overdragen, tenzij hij een reisbiljet aan order of aan toonder heeft ontvangen en de inscheeping nog niet heeft plaats gehad. (Bw. 613³, 1977; K. 531.)
- 533 **533.** Ten aanzien van de bagage des reizigers zijn de bepalingen omtrent het vervoer van goederen van toepassing.
- De vervoerder is niet gehouden tot vergoeding van de schade, overkomen aan de goederen, die de reiziger onder eigen bewaring heeft gehouden, tenzij blijkt, dat deze tot behoud daarvan de noodige zorg heeft aangewend.
- Voor schade, door medereizigers toegebracht, is de vervoerder ten aanzien van deze goederen niet aansprakelijk. (Bw. 1244, 1246v., 1444v., 1694v., 1709v.; K. 372, 391, 394, 466v., 533a, c.)
- 533a **533 a.** Voor de toepassing van de artt. 493-497 en 500 wordt onder

het aan den vervoerder verschuldigde niet alleen verstaan de vracht voor het vervoer van de bagage, maar ook die voor het vervoer van den reiziger zelf. (K. 533.) N.K.

533 b. Reisbiljetten waarvan de inhoud in strijd is met het voorschrift van art. 524, eerste lid, mogen niet worden afgegeven voor vervoer van Ned.-Indische havens. (K. 517b; Sw. 569.) 533b

533 c. De artt. 522—529 en 533 zijn van toepassing op het vervoer van personen van Indonesische havens. Zij zijn mede van toepassing op het vervoer naar Indonesische havens, behalve dat art. 524 en het tweede lid van art. 524a buiten toepassing blijven voor zoover de daar bedoelde bedingen en overeenkomsten geldig zijn volgens de wet van het land waar de inscheping is geschied. 533c

De bepalingen van dezen titel, welke toepassing vinden vóór of bij de inscheping, gelden steeds als de inscheping — de bepalingen van dezen titel, welke toepassing vinden bij of ná de ontscheping, gelden steeds als de ontscheping — in een Indonesische haven plaats heeft. (AB. 18; K. 517c, d, y, 520f, t.)

§ 2. Vaste lijnen.

533 d. Voor het vervoer van reizigers door scheepvaartondernemingen, die een geregelden dienst onderhouden tusschen twee of meer plaatsen (lijnbooten), gelden de volgende bepalingen. (K. 517e, 533v.) 533d

533 e. Indien de vervoerder voorwaarden van vervoer en tarieven heeft openbaar gemaakt, is hij verplicht de personen, die zich aanmelden dienovereenkomstig te vervoeren voor zoover de door hem voor het gevraagde traject beschikbaar gestelde ruimte zulks toelaat, tenzij er gegronde redenen zijn een bepaalden persoon niet aan boord toe te laten. 533e

De vervoerder is verplicht de door hem openbaar gemaakte voorwaarden en tarieven algemeen verkrijgbaar te stellen. Deze zijn op het vervoer van toepassing, tenzij schriftelijk door beide partijen andere bepalingen zijn vastgesteld. (K. 517j; S. 27—261 art. 22, 32, *Bep. Landelijke Tramwegen*; S. 27—262 art. 3v., 6, *Bep. vervoer spoorwegen*.)

533 f. De verplichtingen des vervoerders worden niet opgeheven, doordat het schip aan boord waarvan de reiziger zich bevindt, de reis niet of niet binnen een redelijken tijd kan voortzetten. De vervoerder heeft voor het verdere vervoer tot de bestemmingsplaats op zijn kosten zorg te dragen. (K. 462, 517r, 519d, 524, 528v., 533g, h, m, s, u, y.) 533f

533 g. De wederpartij bij de vervoerovereenkomst kan vóór den aanvang van de reis de vervoerovereenkomst door kennisgeving aan den vervoerder verbreken. Reeds betaalde vracht moet worden terugbetaald, doch de vervoerder heeft recht op vergoeding van de schade, welke hij ten gevolge van de ontbinding mocht lijden. (Bw. 1246v.; K. 533f, x, 741.) 533g

533 h. Indien het schip, waarmede de vervoerder zich heeft verbonden den reiziger te vervoeren, de reis, niet op het bepaalde tijdstip of binnen een redelijken tijd daarna kan aanvangen, heeft de wederpartij het recht de overeenkomst te verbreken. Reeds betaalde vracht moet worden terugbetaald. 533h

Maakt de wederpartij van dit recht geen gebruik, dan is de vervoerder verplicht, op haar verlangen, den reiziger te vervoeren met het eerst volgende schip waarop daarvoor gelegenheid is. (K. 519b, e, 533f, g, i, j, k, m.)

533 i. De vracht (vervoergeld, vervoerloon,) moet worden vooruitbetaald. (K. 517p, 533e, g, j—m, q, x.) 533i

533 j. De kosten van het onderhoud van den reiziger gedurende het vervoer zijn begrepen in de vracht. 533j

Indien is overeengekomen, dat het onderhoud van den reiziger niet is ten laste van den vervoerder, is deze niettemin verplicht den reiziger in geval van nood tegen een redelijken prijs spijs en drank te verstrekken. (K. 358, 403, 533f, k, m, n, q, u, x; Sw. 470.)

533 k. Indien de reiziger zich, bij den aanvang der reis of bij voortzetting daarvan na eenig oponthoud, niet tijdig aan boord bevindt en 533k

N.K. daardoor de reis niet of niet geheel kan medemaken, blijft niettemin de volle vracht verschuldigd, onder korting van een in geval van geschil door den rechter te bepalen bedrag wegens kosten van onderhoud. (K. 533g, j, q, x, 741.)

533l 533 l. Voor den reiziger, die onderweg komt te overlijden of door ziekte genoodzaakt is het schip te verlaten, is een in geval van geschil door den rechter naar billijkheid te bepalen gedeelte van de vracht verschuldigd. Wat boven dit bedrag is voldaan, moet worden terugbetaald. (K. 346, 533g, x, 741; Reedenregl. 1925 20v.)

533m 533 m. Indien de reis, nadat zij is aangevangen, ten gevolge van een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog niet of niet binnen een redelijken tijd kan worden voortgezet, eindigt zij in de haven waar het schip zich bevindt of in de naaste veilige haven, die het kan bereiken.

Vracht is niet verschuldigd, tenzij de wederpartij door het vervoer is gebaat. Alsdan kan de rechter op vordering van den vervoerder beslissen, dat vracht verschuldigd is en het bedrag daarvan, gelet op alle omstandigheden, naar billijkheid vaststellen. Wegens het genoten onderhoud is steeds een, in geval van geschil door den rechter naar billijkheid te bepalen, gedeelte der vracht verschuldigd.

Wat boven het vastgestelde bedrag aan vracht is voldaan, moet worden terugbetaald. (K. 367, 369, 419-1 sub 2^e, 3^e, 5^e, 420³, 421¹, 464, 517s-u, 520a, 533h, i, j, u, y, 741.)

533m 533 m bis. (Ing. S. 40-34.) Indien een maatregel van hoogerhand de bis voor het vervoer van den reiziger bestemde ruimte van het schip aan de beschikking van den vervoerder onttrekt, hebben beide partijen het recht de overeenkomst te verbreken.

Is de reis reeds aangevangen, dan eindigt de overeenkomst in de haven, waar het schip zich bevindt of in de naaste veilige haven, die het kan bereiken.

Het tweede en derde lid van het voorgaande art. vinden overeenkomstige toepassing.

§ 3. Tijdbevrachting.

533n 533 n. Op tijdbevrachting tot het vervoer van personen vinden de bepalingen van de artt. 518, 518a, 518c, 518e en 518f overeenkomstige toepassing.

De verpleging van de reizigers is voor rekening van den bevrachter. (K. 533j.)

De bevrachter is bevoegd personen ten vervoer aan te nemen tegen de vracht en op de voorwaarden, die hem goedgevallen. (K. 518d.)

Indien de reisbiljetten door of namens den kapitein worden verstrekt of door of namens hem zijn ondertekend, is zoowel de reeder als de bevrachter aansprakelijk. (K. 530.)

Is de reeder diensgevolge tot meer gehouden dan waartoe hij volgens de charter-partij is verplicht, dan heeft hij deswege zijn verhaal op den bevrachter. (K. 321, 533g, x, z.)

533o 533 o. Indien in de charter-partij het aantal reizigers, dat met het schip kan worden vervoerd, grooter is opgegeven dan het werkelijk is, ondergaat de vracht eene evenredige vermindering en is de reeder boven dien gehouden tot schadevergoeding, tenzij de bevrachter wist hoeveel reizigers met het schip kunnen worden vervoerd. (Bw. 1246v.; K. 454, 518a, b, j, 533r.)

533p 533 p. Als de tijdbevrachting een schip betreft, dat de Nederlandsche vlag voert, zijn, voor zoover niet anders is overeengekomen, de bepalingen van deze paragraaf van toepassing, onverschillig waar de bevrachting tot stand komt. (K. 310v., 518g.)

§ 4. Reisbevrachting.

533 q. Op reisbevrachting tot het vervoer van personen vinden de bepalingen van de artt. 518*h*, 518*l*, 518*m*, 519*b*, 519*c*, 519*e*, 519*g*, 519*h* en 533*i*—533*l* overeenkomstige toepassing.

De bevrachter is bevoegd personen ten vervoer aan te nemen op de voorwaarden, in de charter-partij gesteld, en tegen de vracht die hem goedgebeurt. Het vierde en het vijfde lid van art. 533*n* zijn daarbij van toepassing. (K. 454.)

533 r. Indien in de charter-partij het aantal reizigers, dat in het schip of in de daarvan vervrachte ruimte kan worden vervoerd, grooter is opgegeven dan het werkelijk is, is de vervrachter, tenzij de bevrachter het juiste aantal kende, gehouden den bevrachter de daardoor veroorzaakte schade te vergoeden; bovendien ondergaat de vracht eene evenredige vermindering, indien daarvoor een vaste som is bepaald. (Bw. 1246*v*.; K. 454, 518*b*, *j*, 533*o*, 741.)

533 s. Indien het schip vergaat of zoodanig beschadigd wordt, dat het niet binnen een redelijken tijd is te herstellen of herstel niet waard is, vervalt de bevrachtingsovereenkomst, tenzij de vervrachter bereid is de reizigers op zijne kosten met eene andere gelegenheid naar hunne bestemming te doen vervoeren.

Hij is verplicht zich daaromtrent binnen een redelijken tijd te verklaren. (Bw. 1444; K. 462, 517*r*, 519*d*, 533*f*, *h*, *x*.)

533 t. Indien de bevrachtingsovereenkomst ingevolge de bepaling van het vorige art. vervalt, is de bevrachter een, in geval van geschil door den rechter naar billijkheid te bepalen, gedeelte van de vracht verschuldigd wegens het door de reizigers genoten onderhoud. Wat boven dit bedrag door hem is voldaan, moet worden terugbetaald.

Doet de vervrachter de reizigers op zijne kosten naar de bestemmingsplaats vervoeren, dan zijn alle uitgaven voor het onderhoud der reizigers tot op die plaats voor zijne rekening. (K. 519*u*, *v*, 533*j*, *x*.)

533 u. (*Aangev. S. 10—34*.) Als de reis door een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog niet of niet binnen een redelijken tijd kan worden aangevangen, of, nadat zij is aangevangen worden voortgezet, kan ieder der partijen, bij schriftelijke kennisgeving aan de wederpartij, aan de overeenkomst een einde maken. Hetzelfde geldt, indien door een maatregel van hoogerhand de beschikking over het geheel of een gedeelte van de vervrachte ruimte van het schip aan den vervrachter wordt onttrokken.

Indien het schip zich niet in een haven bevindt, heeft het zich naar de eerst bereikbare veilige haven te begeven en aldaar de reizigers te ontschepen.

Art. 520*e* vindt bovendien overeenkomstige toepassing. (K. 367, 369, 419-1 *sub* 2*e*, 3*e*, 5*e*, 420*a*, 421*i*, 464, 517*s*, 520*a*, 533*m*, *y*.)

§ 5. Vervoer van enkele personen.

533 v. Op het vervoer van enkele personen, voor zooverre het niet geschiedt met lijnbooten, zijn de volgende bepalingen van toepassing. (K. 520*g*, 533*d* *v*.)

533 w. Indien de dag van vertrek van het schip niet is bepaald, is de vervoerder verplicht binnen een redelijken tijd na afsluiting van de vervoerovereenkomst de reis aan te vangen.

Komt hij deze verplichting niet na, dan kan de wederpartij de overeenkomst verbreken. Reeds betaalde vracht moet worden terugbetaald. (K. 533*h*, 741.)

533 x. (*Gew. S. 40—34*.) De bepalingen van de artt. 519*e*, 533*g*, 533*i*—533*l*, 533*m* *bis*, 533*s* en 533*l* vinden overeenkomstige toepassing.

533 y. Indien de reis door een maatregel van hoogerhand of door het uitbreken van een oorlog niet of niet binnen een redelijken tijd kan worden aangevangen, vervalt de overeenkomst van vervoer.

N.K.

533*q*533*r*533*s*533*t*533*u*533*v*533*w*533*x*533*y*

N.K.

Is de reis reeds aangevangen en kan zij door een dezer oorzaken niet of niet binnen een redelijken tijd worden voortgezet, dan eindigt zij in de haven, waar het schip zich bevindt of in de naaste veilige haven, die het kan bereiken.

Het tweede en het derde lid van art. 533^m zijn van toepassing. (K. 367, 369, 419-1 sub 2^e, 3^e, 5^e, 420³, 421¹, 464, 517^s, 520^a, 533^m, u.)

533z

533 z. Indien met een schip reizigers worden vervoerd ter uitvoering van een bevrachtingsovereenkomst en de reisbiljetten door of namens den reeder of door of namens den kapitein worden verstrekt, of door of namens een van dezen zijn onderteeekend, zijn op de verhouding tusschen den reeder of den reeder en den bevrachter eenerzijds en de wederpartij bij de vervoerovereenkomst en den reiziger anderzijds de bepalingen van deze paragraaf van toepassing. (K. 321, 530, 533ⁿ, q.)

ZESDE TITEL.

VAN AANVARING.

(Bij S. 33—47 jo. 38—2 is de ondervolgende titel gesteld ter vervanging van den oorspronkelijken 6^{en} titel; zie overgangsbep. art. 9 achter W. v. K.; K. 752; Aanvaringsregl. S. 14—225; titel 6 is toepasselijk op Indonesiërs, zie S. 33—49* bl. 1041.)

534

534. In geval van aanvaring, waarbij een zeeschip is betrokken, wordt de aansprakelijkheid voor de schade, toegebracht aan schepen en aanzaken of personen die zich aan boord bevonden, geregeld door de bepalingen van dezen titel.

Onder aanvaring wordt verstaan de botsing of aanraking van schepen met elkander. (Bw. 1365^v.; K. 309^v., 342—345, 358^a, 370, 544, 544^a; Sw. 196—199, 359^v., 410, 478, 564, 566; Schepenord. S. 27—33, 22^v.; S. 15—327, zie achter K. 344; Loodsdienstord. S. 27—62.)

535

535. Wanneer de aanvaring is toe te schrijven aan toeval, wanneer zij is veroorzaakt door overmacht, of wanneer twijfel bestaat omtrent de oorzaken der aanvaring, wordt de schade gedragen door hen, die haar hebben geleden. (Bw. 1245, 1444^v.)

536

536. Indien de aanvaring het gevolg is van schuld van een der in aanvaring gekomen schepen of van een ander schip, is de reeder van het schip, dat de fout heeft begaan, aansprakelijk voor de geheele schade. (Bw. 1246^v.; K. 316-1-4^e, 320^v., 342^v., 373, 539, 742.)

537

537. Indien de aanvaring het gevolg is van schuld van wederzijde, is de aansprakelijkheid van de reeders der schepen evenredig aan het gewicht der wederzijds begane fouten.

Deze verhouding wordt door den rechter vastgesteld, zonder dat hij, die de schadevergoeding vordert, haar behoeft aan te geven. Kan zij niet worden vastgesteld, dan zijn de reeders der schepen aansprakelijk voor gelijke deelen.

Is een persoon gedood of gewond, dan is ieder reeder jegens derden aansprakelijk voor de geheele schade daardoor geleden. De reeder, die dien- tengevolge meer heeft betaald dan zijn aandeel, berekend op de wijze, aangegeven in het eerste lid, heeft deswege verhaal op zijne medeschuldenaren. (Bw. 1278^v.; K. 320, 539, 741-1-4^e, 742-1-1^e.)

538

538. Indien een schip dat zich doet sleepen, door schuld van het sleepende schip in aanvaring komt, is, nevens den reeder van dit schip, die van het gesleepte schip hoofdelijk aansprakelijk voor de schade. (Bw. 1278^v.; K. 534^v., 539, 565, 741.)

539

539. De in de voorgaande artt. geregelde aansprakelijkheid bestaat ook, ingeval de aanvaring is veroorzaakt door de schuld van een loods, zelfs als het gebruik van dezen verplicht is. (K. 344, 741; S. 15—327*, 20—274*, zie onder K. 344; Loodsdienstord. S. 27—62.)

540

540. Indien een schip zich, onmiddellijk nadat het in aanvaring is geweest, naar een noodhaven of andere veilige plaats op weg heeft begeven en is vergaan alvorens het doel te hebben bereikt, wordt het vergaan,

behoudens tegenbewijs, geacht het gevolg te zijn van de aanvaring. (Bw. 1916; K. 534².)

N.K.

541. De aansprakelijkheid van den reeder wegens schade, door eene aanvaring toegebracht is beperkt tot een bedrag van vijftig gulden per kubieken meter netto-inhoud van het schip vermeerderd, voor zoover betreft schepen, welke door mechanische kracht worden voortbewogen, met hetgeen, ter bepaling van dien inhoud, van den bruto-inhoud is afgetrokken voor de ruimte, ingenomen voor de beweegkracht.

541

Indien de reeder wegens schade, door eene aanvaring toegebracht, ook als vervoerder aansprakelijk is, is niettemin zijne aansprakelijkheid in haar geheel beperkt tot het bedrag, in het eerste lid genoemd, behoudens het bepaalde in de artt. 476 en 527. (K. 320v., 474, 525; Rv. 316a v.)

542. Beslag op het schip tot zekerheid van de betaling der verschuldigde schadevergoeding wordt gelegd, na verkregen verlof van den voorzitter van den raad van justitie, binnen welks gebied het schip zich bevindt op het oogenblik, dat het verlof wordt gevraagd.

542

Buiten de afdeeling, waarin een raad van justitie is gevestigd, kan het beslag op het schip tot zekerheid van de betaling der verschuldigde schadevergoeding worden gelegd met verlof van den residentierechter, binnen wiens gebied het schip zich bevindt op het oogenblik dat het verlof wordt gevraagd.

De artt. 721—727 van het reglement op de rechtsvordering zijn op dit beslag van toepassing. (K. 568g, 742.)

543. De eischer kan in zaken van aanvaring te zijner keuze dagvaarden : voor den rechter van de woonplaats van den verweerder, of, indien er meer verweerders zijn, van een hunner ;

543

voor den rechter, binnen wiens rechtsgebied de aanvaring heeft plaats gehad ;

voor den rechter van de plaats, waar het schip des verweerders in het scheepsregister is te boek gesteld ;

voor den rechter, binnen wiens rechtsgebied op het schip beslag is gelegd. (K. 314, 542; Ro. 116f, 124; Rv. 99, 308v., 924, 926, 997; Tbs. 3, 7, 10—14* *achter W. v. K.*)

Indien volgens deze bepaling geen rechter in Indonesië bevoegd is, geschiedt de dagvaarding voor den rechter, aangewezen in het 2^e, 3^e of 5^e lid van art. 99 van het reglement op de rechtsvordering naar de aldaar gemaakte onderscheidingen. (K. 568j.)

544. Het in dezen titel bepaalde vindt overeenkomstige toepassing, als een schip, ten gevolge van de wijze van varen of door het niet nakomen van eenig wettelijk voorschrift, aan een ander schip of aan daarop zich bevindende personen of zaken schade heeft toegebracht, zonder dat eene aanvaring heeft plaats gehad. (Bw. 1365v., 1370v.; K. 472; Aanvarings-regl. S. 14—225.)

544

544a. Op botsing of aanraking van schepen met andere roerende of onroerende voorwerpen vinden de bepalingen van dezen titel overeenkomstige toepassing.

544a

Het schip, dat in botsing of aanraking komt met een ander, zoo noodig behoorlijk verlicht, vast of te bekwaam plaatse vastgemaakt voorwerp, is aansprakelijk voor de schade, tenzij blijkt dat de botsing of aanraking niet is veroorzaakt door schuld van het schip. (Bw. 1366, 1370v.; K. 742.)

ZEVENDE TITEL.

VAN SCHIPBREUK, STRANDING EN ZEEVONDEN.

(De artt. van den zevenden titel zijn bij S. 33—47 jo. 38—2, iwg. 1 April 1938, in overeenstemming gebracht met de bepalingen der wet van 22 Dec. 1924 (N. S. No. 573). Ingevolge de wet van 27 Juli 1931 (N. S. No. 320) is titel VII geheel herzien, draagt het opschrift „van hulp en berging” en bevat de artt. 515—571. De Indonésische artt. stemmen overeen met de gelijkgenummerde Nederlandsche artt. zooals gewijzigd bij de wet van 22 Dec. 1924, dit is in margine aangegeven door de bijvoeging oud; bij

N.K. geheele of gedeeltelijke overeenstemming met den inhoud van een thans geldend Nederlandsch art. is dit aangegeven door de bijvoeging nieuw met weglating van het oude artikelnummer. Titel 7 is toepasselijk op Indonesiërs, zie S. 33—49* bl. 1041.)

545
oud 545. Het is aan niemand geoorloofd, zonder uitdrukkelijke toestemming van den kapitein, ofschoon ook onder het voorwendsel van te willen helpen of bergen, aan boord van een schip te komen (Bw. 1365; K. 341¹, 341b, 342, 345, 550, 560v., 563, 655, 663; S. 1830—5.)

546
oud 546. Schepen strandende of brekende op buitengronden, en goederen opgevischt wordende in zee of op de buitengronden, zullen door niemand mogen worden geborgen en gered, ten zij daartoe verlof hebbende van den kapitein, zoo die daarbij tegenwoordig is. (K. 548v.; Bb. 379.)

547
oud 547. Indien de kapitein, eigenaar der lading, of geconsigneerde aanwezig is, moeten de voormelde schepen en goederen aan de beschikking van deze worden overgelaten, en door de bergers dadelijk, en tegen genoegzame zekerheid voor hun hulploon, worden overgegeven. (K. 341¹, 341b, 342, 345, 452e, 545v., 560v.; Bb. 379.)

548
oud 548. Die de gestrande, geborgen of geredde schepen of goederen ophouden, of aan de vordering van den kapitein, van de geconsigneerden, of van de eigenaars der lading, om de goederen aan hen tegen genoegzame zekerheid over te geven, niet dadelijk voldoen, verliezen alle aanspraak op hulploon, en zijn daarenboven gehouden alle schade te vergoeden die door zoodanige ophouding veroorzaakt wordt. (Bw. 1365v.; K. 546, 568e, 568g.)

549
oud 549. De onkosten en vrachten, welke de vervoering der goederen van de bergplaats naar de plaats der bestemming, in het geval bij de voorgaande artt. vermeld, veroorzaakt, worden betaald door diegenen die de goederen ontvangen; behoudens hun verhaal, indien daartoe gronden zijn.

550
oud 550. (Gew. S. 25—497.) Indien schepen of goederen in zee of op de buitengronden gered, geborgen, of gevischt worden, zonder dat de kapitein, eigenaar der lading, of geconsigneerde daarbij aanwezig en bij de bergers bekend zij, zullen dezelve, zoo spoedig mogelijk, ter naastbij-legen plaats worden overgebracht, en gesteld in handen van zoodanig ambtenaar als door of namens den Gouverneur-Generaal met het beheer van dezelve belast is, of, zoodanig persoon daar niet zijnde, alsdan in handen van een beambte daartoe aan te wijzen door het hoofd van het plaatselijk bestuur.

Bij overtreding, verliezen de bergers hun hulploon, en zijn zij tot schadeloosstelling gehouden, onverminderd de regtsvordering tot straf, zoo daartoe gronden zijn. (K. 549, 552v., 556; S. 1: 56—71 art. 8; 1856—73 art. 9 enz.; Bb. 379, 421.)

Krachtens de ord. in S. 31—168 jo. 423 art. 1, A sub 4°, wordt in art. 550, eerste lid, en in artt. 551, 553 en volgende ipv.: „het hoofd v. plaatsel best.” gelezen: „den ass.-res.” en in 551, eerste lid ipv. „onder welks ressort” „onder wiens ressort”.

Bij besl. v. d. G.-G. v. 18 Oct. 1937 No. 18, S. 37—573, art. 4 (iww. ingevolge art. 5 jo. S. 37—572 op 27 Oct. 1937) jo. 39—287, is bepaald dat de ambtenaren, belast met de in art. 550, eerste lid en art. 551, eerste lid van het Wetb. v. Kooph. bedoelde verrichtingen worden aangewezen in de Gouvtsl. van Java en Madoera door den Resident en elders door het Hoofd v. gewestel. bestuur.

551
oud 551. Schepen strandende en brekende, of goederen gevischt wordende aan of op vaste stranden, zullen, bij afwezigheid van den kapitein, eigenaar der lading, of geconsigneerde, of indien deze geene andere beschikking hebben gemaakt, bij uitsluiting van alle andere moeten gered en geborgen worden door of ten overstaan van den daartoe gestelden ambtenaar, of, bij ontstentenis van dien, door of ten overstaan van eenen beambte daartoe aan te wijzen door het hoofd van het plaatselijk bestuur (a) onder welks ressort de stranding of vissching is geschied.

Indien echter, in het geval van dit art. hetzij door de vermenging der goederen of op eenige andere wijze niet stellig blijkt, aan wien de geborgene of opgevischte goederen toebehooren, of deswege verschil bestaat.

(a) Zie aantekening onder art. 550 W. v. K.

zal de beredding en berging bij uitsluiting door voorschreven ambtenaar of door den beambte daartoe aan te wijzen door het hoofd van plaatselijk bestuur moeten geschieden. (K. 546v., 550, 552v.; Bb. 379, 421.)

552. In de gevallen waarin de daartoe gestelde of aangewezen ambtenaren gestrande, geredde, of opgevischte voorwerpen beheeren, zijn zij verplicht daarvan eenen behoorlijken inventaris op te maken, en staan zij, ten aanzien van de uitlevering der voorwerpen, in dezelfde verplichting als de bergers die de schepen of goederen in zee of op de buitengronden hebben geborgen. Zij genieten voor hun beheer zoodanig loon als bij de reglementen door den Gouverneur-generaal is of nader zal worden vastgesteld.

Wederkeerig staan de kapiteins of eigenaars der schepen of goederen jegens de gemelde ambtenaren, ten aanzien van het hulploon, in dezelfde verplichting als jegens andere bergers. (K. 550v., 554v., 560v.; Bb. 2772; *het in art. 552¹ genoemde loon is bij S. 1852-21 onder 2° vastgesteld op zes ten honderd van de bruto waarde van de beheerde goederen.*)

553. De voormelde ambtenaren zijn verplicht, in de gevallen hierboven gemeld, van het door hen daaromtrent verrigte, uiterlijk binnen twee maal vier-en-twintig uren, aan het hoofd van het plaatselijk bestuur (a) verslag te doen. (K. 554v.; Bb. 379.)

554. Zij moeten zoodanige goederen, welke niet gereclameerd worden, en welke of door beschadiging, of uit derzelver aard, aan een spoedig bederf onderhevig zijn, of welker bewaring ontwijfelbaar strijdig is met het belang van den eigenaar, na bekomen kosteloze autorisatie van het hoofd van het plaatselijk bestuur (a), onverwijld in het openbaar en naar de plaatselijke gebruiken doen verkoopen. (AB. 15; Bb. 379.)

555. De voormelde ambtenaren zullen zoo spoedig mogelijk, voor zoo ver zij op Java en Madura zijn gevestigd, in het officieel nieuwsblad, en in de bezittingen buiten Java en Madura, op de wijze door het hoofd van plaatselijk bestuur (a) te bepalen, met opgave van alle merken en ken-teekenen, van de gedane berging kennis geven, tevens ter reclame oproepende elk en een iegelijk die tot het geborgene vermeent gerechtigd te zijn.

De oproepingen zullen drie malen herhaald worden, en wel van maand tot maand.

In de gevallen nogtans waarin de weinige belangrijkheid der goederen dit raadzaam maakt, zullen de oproepingen, met toestemming van het hoofd van het plaatselijk bestuur (a), voorloopig mogen worden uitgesteld, ten einde dezelve naderhand met die van andere goederen in ééne oproeping zamen te voegen. (K. 557; Bb. 379, 471.)

556. Indien iemand door cognoscementen, of andere deugdelijke bescheiden, zijn regt op het geborgene bewijst, zullen zij hetzelfde, na bekomen kosteloze autorisatie van het hoofd van het plaatselijk bestuur (a), tegen betaling van het hulploon en de kosten aan denzelfden afgeven.

In geval van twijfel over het regt van den reclamant, of van tegenspraak van derden, of van verschil over het hulploon en de kosten, moeten partijen naar den gewonen weg van regten worden verwezen; kunnende, in het laatste geval, de regter de uitlevering der goederen tegen voldoende zekerheid bevelen. (Bw. 1830; K. 506v., 515, 568g; Bb. 379.)

557. Indien zich, na de drie oproepingen, niemand opdoet om het geborgene of opgevischte te reclameeren, zal hetzelfde, na bekomen kosteloze autorisatie van het hoofd van het plaatselijk bestuur (a), publiek verkocht worden, en de opbrengst van dien, na aftrek van het hulploon en de kosten, aan het hoofd van het plaatselijk bestuur (a) worden verantwoord en provisioneel in 's lands kas geconsigneerd.

De goedkeuring dezer verantwoording benadeelt geenszins het regt dat de belanghebbenden tegen die verantwoording mogten willen doen gelden. (K. 555, 558; Bb. 379.)

558. Wanneer, binnen den tijd van tien jaren, iemand kan doen blijken

(a) Zie aantekening onder art. 550 W. v. K.

N.K.

552
oud553
oud554
oud555
oud556
oud557
oud558
oud

N.K. eigenaar van het geborgene te zijn geweest, zal de opbrengst aan hem worden afgegeven.

Binnen dien tijd niemand opgekomen zijnde, zal die opbrengst als vacerend goed beschouwd worden.

Vijandelijke verbeurd-verklaarde goederen kunnen nimmer worden terug gevorderd. (Bw. 520, 1126, 1129; K. 555, 559².)

559 oud 559. Nimmer zal eenig strandregt van gestrande of geredde schepen of goederen geheven worden.

Deze bepaling verhindert niet het regt tot verbeurdverklaring van gestrande vijandelijke schepen of goederen. (G. 167; ISR. 145; K. 558.)

De artt. 560—568 zijn vervangen door de hieronder volgende artt. 560—568k krachtens S. 33—47 jo. 38—2. Latere wijzigingen zijn afzonderlijk aangegeven.

552 nieuw 560. Voor de hulp, verleend aan in gevaar verkeerende schepen, de zich aan boord daarvan bevindende goederen, de vracht en de opvarenden, voor het redden van het leven van schipbreukelingen en voor het bergen van zeevonden en wrakgoederen, is hulploon verschuldigd.

Tenzij partijen anders overeenkomen, wordt ook, indien de hulpverleening geen gunstig gevolg heeft, hulploon vergoed. (K. 316-1-3^e, 370, 461, 561, 563, 567, 568i, k, 742, 752.)

553 nieuw 561. Het hulploon wordt, in geval van geschil, door den rechter naar billijkheid vastgesteld.

561 oud Tenzij partijen anders overeenkomen, worden, indien de hulpverleening geen gunstig gevolg heeft, aan het helpende schip de kosten, schaden en interesten vergoed. (K. 560, 562v., 567, 568b, e, j.)

553 nieuw 562. Het hulploon mag de waarde van de geredde zaken niet overtreffen. (K. 560v., 563.)

555 nieuw 563. Iedere overeenkomst omtrent hulploon, aangegaan tijdens en onder den invloed van het gevaar, kan op vordering van een der partijen door den rechter worden vernietigd, of gewijzigd wanneer deze van oordeel is, dat de overeengekomen voorwaarden niet billijk zijn.

In ieder geval kan de overeenkomst omtrent het loon op vordering, als vermeld in het eerste lid, door den rechter worden vernietigd of gewijzigd, als blijkt dat de toestemming van een der partijen is gegeven onder den invloed van bedrog of van verzwijging of dat tusschen het vastgestelde loon en de bewezen diensten een wanverhouding bestaat. (Bw. 1321, 1328; K. 560v.)

556 nieuw 564. De opvarenden hebben wegens door hen aan medeopvarenden, het schip of de lading verleende hulp geen aanspraak op hulploon, tenzij door hen diensten zijn bewezen, waartoe zij redelijkerwijze niet geacht kunnen worden gehouden te zijn. (K. 341⁵, 560v., 565.)

557 nieuw 565. Het sleepende schip heeft geen recht op loon wegens hulp, verleend aan het gesleepte schip, zijne opvarenden of de lading, dan wanneer het buitengewone diensten heeft bewezen, welke niet kunnen worden beschouwd als uitvoering van de sleepovereenkomst. (K. 341⁵, 538, 560v., 564.)

558 nieuw 566. Indien aan een schip, zijne opvarenden of de lading hulp is verleend door een schip dat denzelfden reeder heeft, is niettemin hulploon verschuldigd. In dit geval kan ieder bij het loon belanghebbende de vaststelling daarvan door den rechter vorderen, ook al mocht over het loon een overeenkomst zijn gesloten. Hetzelfde geldt als tusschen de⁵ reeders der beide schepen een belangengemeenschap bestaat. (K. 320, 341- 560v.)

559 nieuw 567. Indien de hulp is verleend door verschillende, onafhankelijk van elkander handelende personen of groepen van personen, heeft ieder van hen aanspraak op hulploon en kan ieder voor zich, in geval van geschil, vaststelling daarvan vorderen. (K. 560v., 564v., 742.)

560 nieuw 568. (Gew. S. 34—314 jo. 38—2.) Indien door een schip hulp is verleend, zijn de reeder, de kapitein en de schepelingen, benevens de andere opvarenden, die tot de hulpverleening hebben medegewerkt, gerechtigd tot het hulploon. (K. 320, 341, 375v., 393, 452e, f, 560v., 564, 568a, c, 742.)

561 nieuw 568 a. De reeder is bevoegd omtrent het hulploon overeen te komen

of bij gebreke van een overeenkomst de gerechtelijke vaststelling van het loon te vorderen. De door hem gesloten overeenkomst bindt alle tot het loon gerechtigden. Hij is verplicht ieder van hen voor de uitbetaling, desverlangd het bedrag van het loon en de verdeling daarvan schriftelijk mede te deelen.

Indien de reeder niet ter plaatse aanwezig is, treedt de kapitein op tenzij de reeder daartoe een anderen persoon aanwijst. (K. 320, 341, 341d, 360v., 560v., 568, 568b.)

568 b. Bij geschil omtrent de verdeling van het hulploon, wordt die verdeling ten verzoeken van de meest gereede partij door den rechter vastgesteld, na verhoor, althans behoorlijke oproeping van de overige daarop rechthebbenden. (K. 560v., 568a.)

568 c. (Gew. S. 34—214 jo. 38—2.) Afstand door den kapitein of door een schepeling van zijn recht op een aandeel in het door het schip te verdienen of verdiende hulploon is nietig, tenzij het schip uitsluitend voor bergings- en sleepdiensten wordt gebruikt. (K. 341, 341d, 452e, f, 568.)

568 d. Voor hulp, verleend aan een schip met de opvarenden en de lading, is het hulploon verschuldigd door den reeder. (K. 320, 341, 360v., 560, 564v., 699-16°, 742.)

568 e. Wanneer degenen, die de hulp hebben verleend, door hun schuld de hulpverlening hebben noodig gemaakt of zich hebben schuldig gemaakt aan diefstal, verberging of andere bedrieglijke handelingen, kan de rechter hun een geringer hulploon toekennen, of zelfs alle aanspraak op hulploon ontzeggen.

Zij, die aan de hulpverlening hebben deelgenomen niettegenstaande het uitdrukkelijke en redelijke verbod van den kapitein van het geholpen schip of, bij diens ontstentenis van den belanghebbende bij dit schip of bij de lading, kunnen niet op hulploon aanspraak maken. (Bw. 1365v.; K. 341, 341d, 358a, 545, 547v., 561; Sw. 363-1 sub 2°, 375, 378v., 478.)

568 f. (Gew. S. 34—214 jo. 38—2.) Wanneer een schip door den kapitein en de schepelingen wordt verlaten en door bergers wordt aanvaard, zal het den kapitein te allen tijde vrijstaan naar zijn schip terug te keeren en het bestuur daarover te hernemen, in welk geval de bergers dadelijk, op verbeurte van hun hulploon en gehoudenheid tot schadevergoeding, het bestuur aan den kapitein moeten overgeven, onverminderd hun reeds verkregen recht op hulploon. (K. 341, 341d, 345, 546, 560, 568g.)

568 g. De schepen of goederen waaraan hulp is verleend of welke zijn geborgen, mogen onverminderd het bepaalde bij de artt. 550, 551 en 568f, door hen die de hulp verleenden of de berging verrichtten, worden teruggehouden, zolang de betaling niet is geschied of daarvoor zekerheid niet is gesteld.

Beslag op het schip of op het schip en de lading tot zekerheid van het verhaal wegens hulploon wordt gelegd na verkregen verlof van den voorzitter van den raad van justitie, binnen welks gebied het schip zich bevindt op het oogenblik, dat het verlof wordt gevraagd.

Buiten de afdeeling, waarin een raad van justitie is gevestigd, kan het in het vorige lid genoemde beslag worden gelegd met verlof van den residentierechter, binnen wiens gebied het schip zich bevindt op het oogenblik dat het verlof wordt gevraagd.

Tot zekerheid van het verhaal op geborgen goederen kunnen deze, met gelijk verlof, in beslag worden genomen, zolang zij niet in handen zijn gekomen van een derde, die daarop te goeder trouw en onder bezwarenden titel enig recht heeft verkregen. (Bw. 1977.)

De artt. 721—727 van het reglement op de rechtsvordering zijn op deze beslagen van toepassing. (K. 498v., 542, 545—548, 560v., 568h, 742.)

568 h. Wie geborgen goederen in ontvangst heeft genomen en daarover beschikt, wetende dat daarop nog een schuld wegens hulploon rust, is persoonlijk aansprakelijk voor de voldoening dier schuld, voor zooverre deze ten tijde der beschikking op de goederen kon worden verhaald.

De ontvanger wordt, behoudens tegenbewijs geacht te hebben geweten,

N.K.

562
nieuw563
nieuw564
nieuw565
nieuw568/
oud566
nieuw
gewij-
zigd567
nieuw

N.K. dat de schuld nog op de goederen rustte en dat zij daarop kon worden verhaald. (Bw. 1916; K. 546v., 560v., 568g.)

568 **568 i.** Het hulploon voor de afzonderlijke redding van opvarenden van een schip is verschuldigd door den reeder, ook wanneer het schip is ver-
nieuw gaan.

Het bedraagt ten hoogste driehonderd gulden voor iederen geredden persoon. (K. 320, 341⁵, 522, 560, 742.)

569 **568 j.** In zaken van hulploon zijn gelijkelijk bevoegd:
nieuw de rechter van de woonplaats van den verweerder, of, indien er meer verweerders zijn, van één hunner;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied de hulp is verleend of de geredde personen of zaken zijn aangebracht;

de rechter, binnen wiens rechtsgebied tot verhaal van het hulploon beslag is gelegd.

Het tweede lid van art. 543 vindt overeenkomstige toepassing. (K. 314, 561, 658b, g; RO. 116f, 124; Rv. 99, 308v., 559v., 924, 926, 997.)

568k **568 k.** De bepalingen van dezen titel zijn van toepassing, als de hulp
oud wordt verleend aan of door een zeeschip.

Zij vinden overeenkomstige toepassing als op zee hulp wordt verleend aan een luchtvaartuig of aan de inzittenden daarvan. (K. 310.)

ACHTSTE TITEL.

Deze titel, van Bodemerij, artt. 569—591, is ingetrokken bij S. 33—47 jo. 38—2, iwg. 1 April 1938. Overgangsbep. art. 11 achter wetb. v. kooph.*

NEGENDE TITEL.

VAN VERZEKERING TEGEN DE GEVAREN DER ZEE, EN DIE DER SLAVERIJ.

EERSTE AFDEELING.

Van den vorm en den inhoud der verzekering.

592 **592.** Behalve de vereischten bij art. 256 vermeld, moet de polis uitdrukken:

1°. (*Gew. S. 33—47 jo. 38—2.*) den naam van den kapitein, dien van het schip, met vermelding van deszelfs soort, en, bij verzekering van het schip, de opgave of hetzelfde van vurenhout is, of de verklaring dat de verzekerde van die omstandigheid onkundig is;

2°. de plaats waar de goederen zijn ingeladen, of moeten ingeladen worden;

3°. de haven van waar het schip heeft moeten vertrekken, of moet vertrekken;

4°. de havens of de reeden waar het moet laden, of ontladen;

5°. die waar het moet inloopen;

6°. de plaats van waar het gevaar voor rekening van den verzekeraar begint te loopen;

7°. de waarde van het verzekerde schip.

Alles behoudens de uitzonderingen in dezen titel voorkomende. (Bw. 806; K. 247v., 252, 254v., 258, 263v., 272, 595v., 602v., 606, 615, 624v., 637v., 653, 661, 681, 744; Co. 332.)

593 **593.** (*Gew. S. 33—47 jo. 38—2.*) De zee-assurantie heeft bijzonderlijk tot onderwerp:

het casco en de kiel van het schip, ledig of geladen, gewapend of niet, alleen of te zamen met andere schepen varende; (K. 602, 619.)

het tuig en de takelaadje; (K. 602.)

het oorlogstuig; (K. 602.)

de mondbehoeften, en in het algemeen alles wat het schip, tot het in zee brengen toe, gekost heeft; (K. 602.)

de ingeladen goederen ; (K. 612v.)
 de verwacht wordende winst ; (K. 615, 621v.)
 de te verdienen vrachtpenningen ; (K. 616, 623.)
 het gevaar der slavernij. (K. 618.)

Bij eene verzekering op het *schip*, zonder verdere aanduiding, wordt daaronder verstaan het casco en de kiel, het tuig, de takelaadje, en het oorlogstuig. (Bw. 806 ; K. 268, 321, 599, 640, 720 ; Co. 334.)

594. Verzekering kan gedaan worden :

op het geheel of een gedeelte der voorwerpen, gezamenlijk of afzonderlijk ;

in tijd van vrede, of in tijd van oorlog ; vóór , of gedurende de reis van het schip ; (K. 661.)

voor de heen- en terugreis ; voor een van beide ; voor de geheele reis, of voor eenen bepaalden tijd ;

voor alle zeegevaaren ;

op goede en kwade tijdingen. (K. 271, 593, 597v., 619-2°, 626, 637, 650, 674 ; Co. 335.)

595. (*Gew. S. 33-47 jo. 38-2.*) Indien de verzekerde onkundig is in welk schip verwacht wordende goederen zullen worden geladen, zal de vermelding van den kapitein of van het schip niet worden vereischt, mits bij de polis verklaring worde gedaan van des verzekerden onkunde daarentrent, alsmede opgave van de dagteekening en den onderteekenaar van den laatsten advijs- of orderbrief.

Het belang van den verzekerde kan op deze wijze slechts voor eenen bepaalden tijd verzekerd worden. (K. 251, 592-1°, 650 ; Co. 337.)

596. Indien de verzekerde onkundig is waarin de goederen, welke aan hem worden toegezonden of geconsigneerd zijn, bestaan, mag hij verzekering op dezelve laten doen onder de algemeene benaming van *goederen*.

Onder zoodanige verzekering zijn niet begrepen gemunt goud en zilver, gouden en zilveren staven, juweelen, paarden of kleinooden, en krijgsbehoefden. (K. 251, 256-3°, 612, 627v., 644, 727 ; Co. 337.)

597. Indien de verzekering is gedaan op schepen of goederen welke, ten tijde van het sluiten der overeenkomst, reeds behouden ter plaatse hunner bestemming waren aangekomen, of op eenig belang waarvan de schade, tegen welke verzekerd is, reeds op voorschreven tijdstip bestond, zijn op die gevallen toepasselijk de bepalingen van art. 269 en 270, indien namelijk bewezen wordt, of als er vermoeden bestaat, dat de verzekeraar van de behouden aankomst, of de verzekerde of diens lasthebber van het aanwezen der schade, bij het sluiten der overeenkomst heeft kennis gedragen. (K. 251, 603v. ; Co. 365.)

598. Het vermoeden, bij art. 270 vermeld, heeft ten aanzien van den verzekerde geene plaats, indien de verzekering is gedaan op goede of kwade tijding, mits, in dat geval, in de polis worde vermeld het laatste berigt hetwelk de verzekerde ten aanzien van het verzekerde voorwerp heeft bekomen ; en mits, de verzekering voor rekening van eenen derde zijnde gesloten, in geval van schade deugdelijk blijke van de dagteekening van den last dien de lasthebber, tot het doen der verzekering, bekomen heeft.

Met dat beding, kan de verzekering alleen dan worden vernietigd, indien er bewezen wordt dat de verzekerde, of diens lasthebber, ten tijde van het sluiten der overeenkomst van de geleden schade heeft kennisgedragen. (Bw. 1321, 1449 ; K. 256-8°, 264v., 269, 594 ; Co. 367.)

599. Verzekeringen zijn nietig wanneer zij gedaan zijn :

1°, 2°, 3°. *Vervallen krachtens S. 33-47, 34-214, 38-2.*

4°. op voorwerpen waarin, volgens de wetten en verordeningen, geen handel mag worden gedreven ;

5°. op de schepen, het zij Indonesische of Nederlandsche, het zij vreemde, welke tot vervoer der voorwerpen, in No. 4 vermeld, zijn gebruikt. (AB. 23 ; Bw. 1337 ; K. 250, 593 ; Sw. 324v., 327 ; Co. 347.)

600, 601. *Vervallen : S. 33-47 jo. 38-2.*

N.K.
602

602. Verzekering op het casco en de kiel van het schip kan gedaan worden voor de volle waarde van het schip, nevens al deszelfs toebehooren, en alle onkosten, tot in zee toe. (K. 378, 593, 612, 619.)

603

603. Verzekering mag gedaan worden op schepen en goederen, welke reeds vertrokken of vervoerd waren van de plaats van waar het gevaar voor rekening van den verzekeraar zoude beginnen te loopen; mits in de polis worde uitgedrukt, het zij het juiste tijdstip van het vertrek des schips of van de vervoering der goederen, het zij de onwetendheid van den verzekerde te dien opzichte.

In allen gevalle moet, op straffe van nietigheid, in de polis worden uitgedrukt de laatste tijding die de verzekerde van het schip of van de goederen bekomen heeft, en, indien de verzekering voor rekening van eenen derde geschiedt, de dagteekening van den order- of advijsbrief, of de uitdrukkelijke vermelding dat de verzekering zonder lastgeving van den belanghebbende plaats heeft. (K. 251, 256-8°, 265, 281, 592, 597, 604v., 624v.)

604

604. Indien de verzekerde, bij de polis, de bij het voorgaande art. bepaalde verklaring van onwetendheid doet, en het naderhand blijkt dat de verzekering gedaan is na dat de schepen vertrokken waren van de plaats van waar het gevaar voor rekening van den verzekeraar zoude beginnen te loopen, moet, in geval van schade, de verzekerde, op de vordering van den verzekeraar, zijne verklaring van onwetendheid met eede bevestigen. (K. 269; Sw. 381.)

605

605. Indien in de polis, noch van het vertrek van het schip, noch van de onwetendheid deswege, melding is gemaakt, wordt zulks gehouden voor eene erkenning dat hetzelve, bij het afgaan van den laatsten post die vóór het sluiten der polis is aangekomen, of, waar geene geregelde posten zijn, bij de laatste bekwame gelegenheid om tijding over te brengen, nog was liggende ter plaatse van waar hetzelve moest vertrekken. (Bw. 1915 v.; K. 251, 603.)

606

606. Indien verzekering is gedaan op schepen welke nog niet op de plaats zijn van waar het gevaar moet beginnen, of die tot het aannemen der reis of tot het innemen der lading nog niet gereed zijn, of op goederen die niet terstond kunnen geladen worden, is de verzekering nietig; ten ware die omstandigheid in de polis vermeld zij, of daarbij zij opgegeven dat de verzekerde daarvan geene kennis draagt, met vermelding van den advijs- of orderbrief, of de verklaring dat die niet bestaat, mitsgaders, in allen gevalle, van de laatste tijding die hij van het schip of van het goed bekomen heeft.

De verzekerde en diens lasthebber zijn, in geval van schade, verplicht om, op de vordering van den verzekeraar, hunne onwetendheid met eede te bevestigen. (K. 251, 269, 592, 603, 624, 627v.; Sw. 381.)

612

607—611. *Vervallen: S. 33—47 jo. 38—2.*

612. Goederen mogen verzekerd worden voor de volle waarde welke dezelve hebben ten tijde en ter plaatse der verzending, met alle onkosten tot aan boord, de premie van verzekering daaronder begrepen, zonder dat eene afzonderlijke begroting van ieder voorwerp kan gevorderd worden. (K. 253, 613v., 627v.; Co. 339.)

613

613. De werkelijke waarde der verzekerde goederen mag verhoogd worden met de vracht, inkomende regten, en andere onkosten welke bij behouden aankomst noodzakelijk moeten worden betaald, mits daarvan melding in de polis worde gemaakt. (K. 256-8°; Co. 347, 354.)

614

614. De verhooging, bij het voorgaande art. omschreven, is niet verbindend, indien het verzekerde ter bestemde plaats niet aankomt, voor zoo verre daardoor de betaling van de vracht, inkomende regten, en andere onkosten, geheel of ten deele vervalt.

(Gew. S. 34—214 jo. 38—2.) Maar indien de vracht, volgens vóór het vertrek van het schip gesloten overeenkomst, heeft moeten vooruit betaald worden, blijft de verzekering te dien aanzien stand grijpen. In

geval van ramp of schade, moet de daadzaak der vooruitbetaling bewezen worden. (K. 281, 478v., 482.)

615. Verzekering op verwacht wordende winst moet afzonderlijk bij de polis begroot worden, met bijzondere opgave op welke goederen dezelve wordt gedaan. Bij gebreke hiervan, is de verzekering nietig.

Indien de waarde van het verzekerde in het algemeen is uitgedrukt, met stellige bepaling dat al hetgeen de waarde der goederen te boven gaat voor verwacht wordende winst zal worden gehouden, is de verzekering geldig voor de waarde der verzekerde voorwerpen; doch zal het overschietende worden herleid tot de bewijsbare hoegrootheid der verwacht wordende winst, berekend naar den maatstaf bij art. 621 en 622 vermeld. (K. 592v., 612v.)

616. Vrachtpenningen kunnen voor hun vol beloop worden verzekerd. (K. 453v., 593, 613v., 623, 630, 640, 642.)

617. (*Gew. S. 33—47; 34—214; 38—2.*) Het schip vergaande of strandende, wordt de verzekering ingekort, voor zoo veel het beloop betreft van hetgeen de kapitein, of de eigenaar van het schip, doordat ongeval, voor onkosten van de reis minder heeft te betalen dan bij behouden aankomst het geval zou zijn geweest.

618. Verzekering tegen slavernij wordt gedaan tot eene bepaalde som, voor welke de persoon, die in slavernij gebragt en wiens vrijheid verzekerd is, mag vrijgekocht worden.

Het onderscheid tusschen den rantsoen-prijs en de verzekerde som komt ten voordeele van den verzekeraar; en in geval eene grootere som, dan die bij de overeenkomst bepaald, tot het vrijkopen vereischt wordt, volstaat hij met de voldoening der in de polis uitgedrukte som. (K. 593.)

TWEEDE AFDEELING.

Van de begrooting der verzekerde voorwerpen.

619. De volle waarde, op de kiel of het casco van een schip verzekerd zijnde, kan, hoezeer bevorens getaxeerd, door geregtelijke uitspraak, des noods na berigt van deskundigen, nader bepaald of verminderd worden:

1°. indien het schip bij de polis is getaxeerd naar den inkoopsprijs, of naar hetgeen hetzelfde van bouwen gekost heeft, en hetzelfde, het zij door ouderdom, het zij door het afleggen van vele reizen, reeds minder waarde had;

2°. indien het schip, voor onderscheiden reizen zijnde verzekerd, na ééne of meer reizen te hebben afgelegd en uit dien hoofde vracht te hebben verdiend, vervolgens op eene der verzekerde reizen vergaat. (K. 273v., 593v., 713; Co. 336.)

620. Indien de verzekering gedaan is voor de terugreis uit een land, waar handel alleen bij wijze van ruiling plaats heeft, wordt de begrooting van de waarde der verzekerde goederen berekend op den voet van hetgeen de in ruiling gegeven goederen gekost hebben, met bijvoeging van de transportkosten. (Co. 340.)

621. Verwacht wordende winst wordt bewezen door erkende prijscouranten, of, bij gebreke daarvan, door eene begrooting van deskundigen, waaruit blijkt van de winst welke de verzekerde goederen, bij behouden aankomst na het afleggen eener gewone reis, redelijkerwijze, op de plaats der bestemming zouden hebben opgeleverd. (K. 273, 593, 615.)

622. Indien uit de prijscouranten, of uit de begrooting van deskundigen, blijkt dat, bij behouden aankomst, de winst minder zoude hebben bedragen dan de som die de verzekerde bij de polis had opgegeven, volstaat de verzekeraar met de betaling van dat mindere. Hij is niets verschuldigd, indien de verzekerde voorwerpen geene winst hoegenaamd zouden hebben opgebragt. (K. 60, 615, 621.)

623. Het bedrag der vrachtpenningen wordt bewezen door de chertepartij of de cognoscementen.

N.K.

Bij gebreke van chertepartij en cognoscementen, of indien het goederen geldt aan de scheepseigenaars zelve toebehoorende, wordt het bedrag der vracht door deskundigen begroot. (K. 454v., 506, 512, 593; Co. 286.)

DERDE AFDEELING.

Van het begin en het einde van het gevaar.

624

624. Bij verzekering op het schip, begint het gevaar voor den verzekeraar te loopen van het oogenblik dat de kapitein ^(a) een begin heeft gemaakt met het laden van koopmanschappen; of, zoo hij alleen in ballast moet vertrekken, zoodra hij een begin heeft gemaakt met den ballast te laden. (K. 592-6°, 627, 634, 696; Co. 328, 341.)

625

625. In de bij het voorgaande art. gemelde verzekering, eindigt het gevaar van den verzekeraar één en twintig dagen na dat het verzekerde schip ter bestemde plaatse is aangekomen, of zoo veel eerder als de laatste koopmanschappen of goederen gelost zijn. (K. 506v., 516, 592-6°, 632, 634, 638; Co. 328, 341.)

626

626. Bij verzekering van een schip voor eene uit- en tehuisreis, of voor meer dan ééne reis, loopt de verzekeraar, zonder tusschenpoozing, het gevaar, tot en met den één en twintigsten dag na dat de laatste reis is volbragt, of tot zoo vele dagen minder als de laatste koopmanschappen of goederen gelost zijn. (K. 316, 594, 624v.)

627

627. Goederen of koopmanschappen verzekerd zijnde, begint het gevaar voor rekening van den verzekeraar te loopen zoodra de goederen zijn gebragt op de kade of den wal, om van daar ingeladen of vervoerd te worden naar de schepen waarin dezelve geladen worden, en eindigt vijftien dagen na dat het schip ter bestemde plaatse zal zijn aangekomen, of zoo veel eerder, als de verzekerde goederen aldaar zullen zijn gelost en op de kade of den wal geplaatst. (K. 457v., 506v., 516, 517i-l, 518l v., 518o v., 519g-m, 520i v., 593, 596, 624, 629, 632v., 644.)

628

628. Bij verzekering op goederen of koopmanschappen loopt het gevaar onafgebroken voort, hoezeer de kapitein ^(a) genoodzaakt zij geweest in eene noodhaven in te loopen, aldaar te lossen en te repareren, tot dat of de reis wettig gestaakt, of door den verzekerde bevel tot het niet wederinschepen van de goederen gegeven, of de reis geheel volbragt zij. (K. 519d, 627, 632.)

629

629. Indien de kapitein ^(a), of de verzekerde op goederen, door wettige redenen verhinderd wordt binnen den bij art. 627 bepaalden tijd te lossen, zonder zich aan vertraging schuldig te maken, blijft het gevaar van den verzekeraar doorloopen tot dat de goederen gelost zijn.

630

630. In eene verzekering op te verdienen vrachtpenningen, begint de verzekeraar het gevaar te loopen van het oogenblik, en naarmate, dat de vrachtbetalende goederen en koopmanschappen in het schip geladen zijn, en eindigt vijftien dagen na dat het schip ter bestemde losplaats zal zijn aangekomen, of zoo veel eerder als de vrachtbetalende goederen en koopmanschappen zullen zijn gelost.

De bepaling van art. 629 is ook te dezen toepasselijk. (K. 453, 462, 464, 491, 506, 593, 616, 627, 634, 638v.)

631

631. *Vervallen*: S. 33-47 jo. 38-2.

632

632. Wanneer de reis gestaakt wordt na dat een verzekeraar begonnen is gevaar te loopen, blijft het gevaar, in eene verzekering op goederen, vijftien dagen, en, in eene verzekering op het schip, één en twintig dagen, na dat de staking der reis heeft plaats gehad, of zoo veel korter als de laatste goederen of koopmanschappen gelost zijn. (K. 624v., 627, 629, 635v.)

633

633. De tijd van den aanvang en het eindigen van het gevaar op verwacht wordende winst staat gelijk met den daartoe voor de goederen bepaalden tijd. (K. 627v., 634.)

(a) Kapitein ipv. schipper krachtens S. 33-47 jis. 38-1, 2.

634. Het staat, in alle verzekeringen, aan de wederzijdsche partijen vrij bij de polis andere bedingen, nopens het beginnen en het eindigen van den juiststen tijd van het gevaar, te maken. (Bw. 1338; K. 592v., 624.)

N.K.
634

VIERDE AFDEELING.

Van de regten en pligten van den verzekeraar en den verzekerde.

635. Bij staking der reis, vóór dat de verzekeraar begonnen is eenig gevaar te loopen, vervalt de verzekering.

635

De premie wordt door den verzekerde ingehouden, of door den verzekeraar terug gegeven, in beide gevallen, tegen genot voor den verzekeraar, van een half ten honderd van de verzekerde som, of wel van de halve premie, indien dezelve minder dan één ten honderd mogt belooopen. (K. 256-6°, 281, 624v., 632, 634, 636v., 652v., 660, 662; Co. 349.)

636. Indien de reis gestaakt wordt ná dat de verzekeraar begonnen is gevaar te loopen, doch vóór dat het schip op de laatste uitklaringsplaats het anker of de touwen heeft losgemaakt, geniet de verzekeraar één ten honderd van de verzekerde som, indien de premie één ten honderd of meerder bedraagt; doch, minder bedragende, wordt dezelve in haar geheel door den verzekeraar genoten.

636

De volle premie is altijd verdiend wanneer de verzekerde eenige schadevergoeding, hoe ook genaamd, vordert.

637. (Gew. S. 33-47; 34-214; 38-1, 2.) Voor rekening van den verzekeraar zijn alle verliezen en schaden die aan de verzekerde voorwerpen overkomen door storm, onweder, schipbreuk, stranding, overzeilen, aanzeilen, aanvaren, of aandrijven, gedwongen verandering van koers, van de reis, of van het schip; door het werpen van goederen; door brand, geweld, overstroming, neming, kapers, roovers, aanhouding op last van hooger hand, verklaring van oorlog, represailles; alle schade veroorzaakt door nalatigheid, verzuim of schelmerij van den kapitein of de schepelingen, en, in het algemeen, door alle van buiten aankomende onheilen, hoe ook genaamd, ten zij door de wettelijke bepalingen, of door beding bij de polis, de verzekeraar van het loopen van eenig dezer gevaren ware vrijgesteld. (K. 249, 276, 290, 341, 342v., 357, 370, 517s, t, 519d, f, 520a, 534v., 545v., 592, 638, 640v., 646v., 659, 699-2° tot 6°; Co. 350, 353.)

637

638. Bij verzekering van het schip, houdt de verplichting van den verzekeraar op door alle willekeurige verandering van koers, of van de reis, en, bij verzekering op vrachtpenningen, door alle willekeurige verandering van koers, van de reis, of verwisseling van het schip, in beide gevallen, als de verandering of verwisseling gedaan is door den kapitein (a) uit zich zelf, of op last der eigenaars van het schip; ten zij, ten aanzien van den kapitein (a) die zulks uit zich zelf heeft gedaan, het tegendeel uitdrukkelijk bij de polis ware bedongen.

638

Bij eene verzekering op goederen geldt hetzelfde, indien de willekeurige verandering van koers, reis, of schip, heeft plaats gehad op last, of met uitdrukkelijke of stilzwijgende toestemming, van den verzekerde.

De reis wordt gerekend veranderd te zijn, zoodra de kapitein (a) dezelve naar eene andere bestemming, dan waarvoor verzekerd is, heeft aangevangen. (K. 293, 367-370, 592-3° tot 5°, 593, 639, 641v., 653; Co. 351.)

639. De willekeurige verandering van koers bestaat niet in eene geringe afwijking, maar alleen indien de kapitein (a), buiten erkende noodzakelijkheid of nuttigheid, en zonder voldoende aanleiding in het belang van het schip en de lading, eene haven buiten den koers gelegen aandoet, of eene andere streek volgt dan waartoe hij verplicht was.

In geval van verschil hieromtrent beslist de regter, na verhoor van deskundigen (K. 367-370, 638.)

640. In eene verzekering op het schip en de vrachtpenningen, is de verzekeraar ongehouden de schade te betalen, door de schelmerij van

640

(a) Kapitein ipv. schipper krachtens S. 33-47 jis. 38-1, 2.

- N.K. den kapitein ^(a) veroorzaakt, ten zij anders bij de polis ware bedongen
 Dat beding is ongeoorloofd, indien de kapitein ^(a) de eenige eigenaar van
 het schip is, of voor zoo verre hij daarin aandeel heeft. (AB. 23; K. 276, 323,
 342v., 373a, 592, 616, 624v., 630, 637, 642; Sw. 466v., 469; Co. 347, 353.)
641. In eene verzekering op goederen, toebehoorende aan de eigenaars
 van het schip waarin dezelve geladen zijn, zijn de verzekeraars mede niet
 aansprakelijk voor de schelmerij van den kapitein ^(a), of voor de verliezen
 of schaden welke door zijne willekeurige verandering van koers, of van de
 reis, of willekeurige verwisseling van schip, veroorzaakt worden, al ware
 zulks buiten schuld of voorkennis van den verzekerde gedaan; tenzij anders
 bij de polis ware bedongen. (K. 276, 342v., 367v., 592, 627v., 637v., 640,
 693; Sw. 467; Co. 353.)
642. Bij eene verzekering op de vrachtpenningen, is de verzekeraar
 niet verantwoordelijk voor de schade, opgekomen sedert het oogenblik
 dat de kapitein ^(a), van al het noodige tot de reis voorzien zijnde, zonder
 wettige redenen in het belang van het schip en de lading, de gelegenheid
 heeft verzuimd om de reis te vervorderen; ten ware de verzekeraar daar-
 tegen uitdrukkelijk mogt hebben verzekerd. (K. 342, 367v., 519b, 520h,
 616, 630, 640.)
643. De verzekeraar is, ingeval van verzekering op vloeibare waren,
 als: wijn, brandewijn, olie, honig, pek, teer, stroop, of dergelijke, en op
 zout of suiker, niet gehouden tot vergoeding van eenige schade veroorzaakt
 door lekkaadje of smelting, ten zij uit stooten, schipbreuk, of stranden van
 het schip ontstaan, of doordien de verzekerde goederen in eene noodhaven
 zijn gelost en herladen.
 Indien de oorzaken, of eene derzelve, bestaan, uit hoofde van welke
 de verzekeraar verplicht is de schade, door lekkaadje of smelting veroor-
 zaakt, te betalen, moet daarvan zoo veel worden afgetrokken als soort-
 gelijke goederen, volgens oordeel van deskundigen, gewoonlijk verliezen.
 (K. 249, 644, 719; Co. 355.)
644. Indien, in de gevallen waarin de wettelijke bepalingen dit toelaten,
 verzekering is gedaan onder de algemeene benaming van goederen of
 koopmanschappen, of in welke zaken ook het belang van den verzekerde
 moge bestaan, en het gevaar is geloopt op voorwerpen welke ligtelijk
 aan bederf of vermindering onderhevig zijn, is de verzekeraar niet gehou-
 den tot zoodanig beloop in de schade, daaruit ontstaande, als hetwelk,
 volgens de bestaande gebruiken op de plaats der verzekering, niet door
 de verzekeraars gedragen wordt. Bij verschil, zal zulks door den regter,
 na verhoor van deskundigen, worden bepaald.
- Wanneer er onder de voorschreven goederen zoodanige waren die, ter
 plaatse alwaar de verzekering is gedaan, gewoonlijk niet anders verzekerd
 worden dan vrij van beschadiging, lekkaadje, of smelting, is de verzekeraar
 van die schade geheel bevrijd. (AB. 15; K. 249, 596, 612, 643, 646, 719.)
645. Indien de goederen, van de soort in het voorgaande art. gemeld
 in de polis met derzelver namen zijn uitgedrukt, zonder eenig bijzonder
 beding, is de verzekeraar niet aansprakelijk voor avarij onder de drie
 ten honderd. (K. 696v., 719.)
646. Indien eene verzekering is gesloten met het beding *vrij van bescha-
 digdheid*, om het even of daarbij al of niet is gevoegd *bij behouden aan-
 komst*, is de verzekeraar niet verantwoordelijk voor eenige schade, wan-
 neer de verzekerde voorwerpen bedorven of beschadigd ter plaatse hunner
 bestemming zijn aangekomen.
- Dezelfde bepaling is toepasselijk op het geval, wanneer de voorwerpen
 onder weg of in eene noodhaven, uit hoofde van beschadigdheid, of uit
 vrees dat zij zouden bedorven of andere goederen aansteken, zijn ver-
 kocht geworden.
- Avarij-grosse, mitsgaders schade door werping, neming, roof, of der-
 gelijke, of door het vergaan van het schip veroorzaakt, worden niette-

(a) Kapitein ipv. schipper krachtens S. 33—47 jis. 38—1, 2.

min, bij dat beding, door den verzekeraar gedragen. (K. 519f, x, 637, 643, 696v., 735v.; Co. 409.)

647. In eene verzekering onder het beding *vrij van molest*, is de verzekeraar bevrijd zoodra het verzekerd voorwerp vergaat of bederft door geweld, neming, kaperij, zeerooverij, aanhouding op last van hooger hand, verklaring van oorlog, en represailles.

De verzekering vervalt zoodra het verzekerde door het molest wordt opgehouden, of van den koers gebragt.

Alles behoudens de verpligting van den verzekeraar, om de schade te voldoen welke vóór het molest heeft plaats gehad. (K. 368v., 517s, t, 520a, 637v., 648v., 663.)

648. Indien, bij het beding *vrij van molest*, door den verzekerde bedongen, is dat de verzekeraar, niettegenstaande de opbrenging, het gewone gevaar zoude blijven loopen, draagt de verzekeraar, zelfs na dit molest, alle gewone schaden die aan het verzekerde overkomen, tot dat het schip is opgebragt en het anker heeft laten vallen, met uitzondering echter van de zoodanige welke ongetwijfeld uit het molest dadelijk voortspruiten.

Bijaldien de oorzaak van het vergaan twijfelachtig is, wordt vermoed dat het verzekerde door eene gewone ramp is vergaan, waarvoor de verzekeraar aansprakelijk is. (K. 637.)

649. Indien een *vrij van molest* verzekerd schip of goed in eene haven ligt en vóór deszelfs vertrek vijandig wordt bezet, of indien hetzelfde wordt aangehouden, wordt zulks met opbrengen gelijk gesteld en het gevaar houdt voor den verzekeraar op. (K. 367v., 637, 647.)

650. Verzekering gedaan zijnde voor eenen bepaalden tijd, in dier voege als zulks bij art. 595 gemeld is, moet de verzekerde het bewijs leveren dat het verzekerde goed in het schip, dat eenige ramp geleden heeft of vergaan is, binnen den bepaalden tijd geladen is geweest. (K. 594, 674; Co. 329.)

651. (*Gew. S. 33-47; 34-214; 38-1, 2.*) Bij schadevergoeding wegens goederen door den kapitein ingekocht of ingeladen, het zij voor zijne eigen rekening, het zij voor die van het schip, moet het bewijs van den inkoop, en een *cognoscement* van dezelve, door twee van de voornaamsten van de schepelingen ondertekend, worden overgelegd. (K. 341, 372, 376-2 *sub 3e*, 506; Co. 344.)

652. Indien de verzekering bij verdeeling plaats heeft, ten aanzien van koopmanschappen die geladen moeten worden in verscheidene aangeduide schepen, met uitdrukking van de som die op elk schip verzekerd wordt, en indien de geheele lading wordt geladen in één schip, of in een minder getal schepen dan in de overeenkomst bepaald was, is de verzekeraar niet verder aansprakelijk dan voor de som welke hij verzekerd heeft op het schip of de schepen die de lading hebben ingenomen, niettegenstaande alle de genoemde schepen verongelukt zijn; en zal hij desniettemin een half ten honderd, of minder, volgens de onderscheiding van art. 635, ontvangen van de som waarvan de verzekering bevonden wordt krachteloos te zijn. (K. 592-1°, 638v.; Co. 631.)

653. De verzekeraar is ontslagen van het verder gevaar, en is gerechtigd tot de premie, indien de verzekerde het schip zendt naar eene verder afgelegene plaats dan bij de polis genoemd was.

De verzekering heeft volkomen gevolg indien de reis verkort is. (K. 282, 367v., 370, 592, 638; Co. 364.)

654. De verzekerde is verpligt aan den verzekeraar, of, indien er meerdere op ééne en dezelfde polis geteekend hebben, aan den eersten onderteekenaar, onverwijld mede te deelen alle tijdingen die hij opzettelijk eene ramp, aan schip of goed overgekomen, bekomt, en moet kopijen of uittreksels van de brieven, waarin de tijdingen vervat zijn, mededeelen aan diegene der verzekeraars die zulks mogten verlangen.

Bij verzuim daarvan, is de verzekerde gehouden te vergoeden alle de onkosten, schaden en interessen. (Bw. 1243v.; K. 283; Co. 374, 387, 390.)

655. Zoo lang de verzekerde niet gerechtigd is om het verzekerde aan

N.K. zijnen verzekeraar te abandonneren, en dien ten gevolge hetzelfde niet werkelijk abandonneert, is hij verplicht, bij schipbreuk, stranding, opbrenging, of aanhouding, alle mogelijke vlijt en gepaste pogingen aan te wenden om hetzelfde te redden of te doen vrijgeven.

Hij heeft hiertoe geene bijzondere volmagt van den verzekeraar noodig, en is zelfs gerechtigd om van denzelven te vorderen eene toereikende som, ter bestrijding der onkosten die tot redding of reclame moeten worden uitgegeven. (K. 283, 345, 369, 545, 657, 663, 665, 675, 718; Co. 381, 388.)

656 656. De verzekerde, die poging tot redding of reclame moet laten doen, den last daartoe opgedragen hebbende aan zijnen gewonen correspondent, of aan een ander huis of persoon, te goeder naam en faam staande, is voor den lasthebber niet verantwoordelijk, doch is gehouden zijne regtsvorderingen tegen denzelven aan den verzekeraar af te staan. (Bw. 613, 1803; K. 655, 665, 676.)

657 657. In eene verzekering voor onbepaalde rekening, dat is, wanneer in de polis niet is uitgedrukt tot welke natie de eigenaar van het verzekerde behoort, is de verzekerde mede tot het doen der reclame verplicht, bijaldien de opbrenging of aanhouding is wederregtelijk; ten ware hij bij de polis daarvan zij ontslagen. (K. 655v.)

658 658. Een vonnis in een vreemd land gewezen, waarbij schepen of goederen, welke als bepaald onzijdig eigendom zijn verzekerd, verklaard worden geen onzijdig eigendom te zijn en daarom zijn prijs verklaard, is niet voldoende om den verzekeraar van het betalen der schade vrij te spreken, bijaldien de verzekerde bewijst dat het verzekerde waarlijk onzijdig eigendom is geweest, en dat hij, bij den regter die het vonnis heeft uitgesproken, alle middelen aangewend en alle bewijsstukken ingediend heeft om zoodanige prijsverklaring af te weren. (K. 665v.; Rv. 436.)

659, 660. *Vervallen: S. 33—47 jo. 38—2.*

661 661. Indien verhooging van premie, voor het geval van opkomenden oorlog of andere te ontstane gebeurtenissen, bedongen is, wordt dezelve, voor zoo verre de hoegrootheid der verhooging niet bij de polis is uitgedrukt, des noods door den regter, na verhoor van deskundigen geregeld, met inachtneming van het gevaar, de omstandigheden, en de bij de polis gemaakte bedingen. (K. 592, 637; Rv. 215v.; Co. 343.)

662 662. In alle gevallen in welke of de verzekerde goederen niet zijn verzonden, of in mindere hoeveelheid verzonden worden, of bij mistasting te veel is verzekerd, en voorts, in het algemeen, in de gevallen bij art. 281 voorzien, geniet de verzekeraar een half ten honderd van de verzekerde som, of de halve premie, en zulks op dezelfde wijze als bij art. 635 is bepaald, behoudens wanneer, in een bijzonder geval, hem bij de wettelijke bepalingen of bij de overeenkomst meerder is toegekend.

Degene die eene verzekering voor een ander heeft gesloten, zonder zelfs naam bij de polis uit te drukken, kan de premie niet terug vorderen op grond dat de belanghebbende de verzekerde goederen niet, of in mindere hoeveelheid, heeft afgezonden. (K. 246v., 264—267, 282, 599.)

VIJFDE AFDEELING.

Van abandonnement.

663 663. De verzekerde schepen en goederen kunnen aan den verzekeraar geabandonneerd of overgelaten worden in geval van:

- schipbreuk;
- stranding met verbrijzeling; (K. 665.)
- onbruikbaarheid door zeeschade; (K. 664.)
- vergaan of bederf door zeeramp; (K. 666v.)
- opbrenging of aanhouding door eene vreemde mogendheid; (K. 369, 665, 668.)
- aanhouding door de Indonesische of de Nederlandsche regering, na het begin der reis. (K. 624, 665, 668.)

Alles behoudens de nadere bepalingen in de volgende artt. voorkomende. (K. 254, 670, 672v., 694; Co. 369.)

664. Het abandonnement van het schip, uit hoofde van onbruikbaarheid, kan niet gedaan worden, indien hetzelfde, gestooten hebbende of gestrand zijnde, weder vlot gemaakt, hersteld, en in staat gebragt kan worden om deszelfs reis naar de plaats zijner bestemming te vervolgen, en de reparatiekosten geen drie vierde van de waarde, waarop het schip bij het doen der verzekering is begroot, te boven gaan. (K. 655v., 663, 717; Co. 389.)

665. Indien schepen of goederen zijn gestrand, opgebragt, of aangehouden, kan het abandonnement dadelijk worden gedaan zoodra de verzekeraar weigert, of in gebreke blijft, den verzekerde eene genoegzame som op te schieten om de onkosten tot redding of reclame te kunnen goedmaken.

In geval van verschil wordt deze som door den regter begroot.

Zij komt ten laste des verzekeraars, al ware het dat die onkosten, gevoegd bij het beloop der verschuldigde schade, de som te boven gingen waarvoor verzekerd is. (K. 283, 655v., 663, 668, 676.)

666. Het abandonnement, in geval van vergaan of bederf, kan niet gedaan worden dan wanneer het verlies of de schade drie vierde van de verzekerde waarde bedraagt, of te boven gaat. (K. 663v., 669, 714v.)

667. De verzekerde kan aan den verzekeraar almede abandonnement doen en vervolgens de betaling vorderen, zonder dat er bewijs van het vergaan van het schip noodig zij, indien, te rekenen van den dag van het uitzellen van het schip, of van den dag tot welken zich de laatst ontvangen berigten uitstrekken, in het geheel geene tijding van hetzelfde is aangekomen, en wel:

na verloop van zes maanden, ten aanzien van reizen binnen Indonesië;

na verloop van twaalf maanden, ten aanzien van reizen uit Indonesië naar Australië, de zuidelijke kusten van Azië, de oostkust van Afrika, de kaap de Goede Hoop; naar de eilanden en kusten tusschen die landen en Indonesië gelegen, mitsgaders naar de eilanden in de Groote Zuidzee, bewesten kaap Hoorn; en omgekeerd;

na verloop van achttien maanden, ten aanzien van reizen uit Indonesië naar andere gedeelten der wereld; en omgekeerd.

Bij reizen van en naar havens, beide gelegen buiten Indonesië, wordt de termijn berekend volgens dien der bovenbedoelde afstanden waarmede de onderlinge afstand tusschen die havens het meest overeenkomt.

In alle deze gevallen kan de verzekerde volstaan met, onder aanbod van eede, te verklaren dat geene tijding van het verzekerde schip, of van het schip waarin verzekerde goederen geladen zijn, bij hem, middellijk of onmiddellijk, is ontvangen; onverminderd het bewijs van het tegendeel. (K. 603v., 663, 669v.; Co. 373, 375, 377.)

668 Het abandonnement, in geval van opbrenging of van aanhouding, kan gedaan worden, indien de opgebragte of aangehouden schepen of goederen niet zijn terug gegeven of ontslagen binnen de bij het vorige art. bepaalde termijnen, te rekenen naar gelang van de plaats waar de opbrenging of aanhouding is geschied, en van den dag dat de verzekerde daarvan heeft berigt ontvangen.

In geval van verbeurdverklaring der opgebragte of aangehouden schepen of goederen, kan het abandonnement dadelijk gedaan worden. (K. 658, 663v., 670; Co. 387.)

669. Bedorven goederen of afgekeurde schepen onder weg zijnde verkocht, kan de verzekerde aan de verzekeraars zijne regten abandonneren, indien, niettegenstaande zijne aangewende pogingen, de kooppenningen niet met hem zijn verrekend binnen den bij art. 667 bepaalden tijd: alles te rekenen naar gelang van de plaats van den verkoop, en van den dag dat de verzekerde daarvan heeft berigt ontvangen. (K. 664, 666, 670, 717.)

670. In de gevallen bij de drie voorgaande artt. vermeld, moet het abandonnement aan den verzekeraar worden beteekend binnen drie

N.K. maanden na verloop van de bij die artt. gemelde tijdsbepalingen. (K. 672v., 676; Co. 373.)

671. In alle andere gevallen, moet de beteekening gedaan worden binnen de termijnen in art. 667 vermeld, te rekenen naar gelang van de plaats waar het onheil is gebeurd, en van den dag dat de verzekerde daarvan heeft berigt ontvangen. (K. 672, 676; Co. 373, 375.)

672. Na het bij de twee voorgaande artt. bepaalde tijdsverloop, is de verzekerde niet meer tot abandonnement gerechtigd. (K. 743; Co. 373.)

673. In de gevallen in welke abandonnement kan gedaan worden, is de verzekerde gehouden de ontvangen berigten, binnen vijf dagen na derzelve ontvangst, aan den verzekeraar mede te deelen, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interessen. (K. 654, 663, 667; Co. 374.)

674. Indien eene verzekering voor eenen bepaalden tijd gedaan is, wordt, in de gevallen en na verloop van de termijnen bij art. 667 gemeld, het vergaan van het schip vermoed te zijn voorgevallen binnen den tijd der verzekering.

Indien nogtans naderhand bewezen wordt dat de schade buiten den tijd der verzekering gevallen is, vervalt het abandonnement, en moet de betaalde schadevergoeding worden terug gegeven, met de wettelijke interessen van dezelve. (Bw. 1916, 1921; K. 650; Co. 376; S. 1848—22, cf. noot Bw. 1767.)

675. De verzekerde is, bij het doen van abandonnement, verplicht alle de verzekeringen op te geven welke hij op het verzekerde goed gedaan heeft, of last gegeven heeft om te doen, en de bodemerij welke, met zijn weten, op het verzekerde schip of goed aangegaan is. Bij gebreke hiervan, wordt de tijd van betaling, die met den dag van het abandonnement moet beginnen te loopen, opgeschort tot den dag dat hij de gemelde opgave zal hebben gedaan, zonder dat daaruit eenige verlenging voortspruit van den tijd, door de wettelijke bepalingen vastgesteld om het abandonnement te moeten doen.

In geval van bedriegelijke opgave, is de verzekerde van de voordeelen der verzekering verstoken. (K. 252, 282, 593, 612, 676, 680; Co. 379v.)

676. De verzekerde is ook verplicht aan den verzekeraar, bij het doen van abandonnement, op te geven wat hij tot redding of vrijkoming van het verzekerde heeft verrigt, en welke personen of correspondenten door hem daartoe zijn in het werk gesteld. (K. 655v.)

677. Het abandonnement kan noch gedeeltelijk, noch voorwaardelijk gedaan worden.

Indien schepen of goederen niet voor hun vol bedrag zijn verzekerd en de verzekerde zelf alzoo voor een gedeelte gevaar heeft geloopt, strekt het abandonnement zich niet verder uit dan tot het beloop van het verzekerd, in evenredigheid van het niet verzekerd gedeelte. (Bw. 1297; K. 253, 594; Co. 372.)

678. Het abandonnement volgens de wettelijke voorschriften gedaan zijnde, behooren de verzekerde voorwerpen aan den verzekeraar, te rekenen van den dag van de beteekening van het abandonnement; behoudens het aandeel van den verzekerde, in het geval van het tweede lid des vorigen artikels. (Bw. 584, 615; K. 670v.; Co. 385.)

679. De verzekeraar kan, onder voorwendsel dat het verzekerde schip of goed na het abandonnement is vrijgegeven, zich niet ontslaan van de betaling der verzekerde som. (K. 369, 663, 667; Co. 385.)

680. Indien de tijd van betaling niet bij de overeenkomst bepaald is, moet de verzekeraar, zes weken na dat het abandonnement is beteekend, het bedrag der verzekering, benevens de kosten van het abandonnement, betalen.

Na dien tijd betaalt hij ook wettelijke interessen.

De geabandonneerde voorwerpen zijn voor die betaling verbonden. (Bw. 1139, 1250; K. 667, 670v., 675, 721, 744; Co. 382.)

ZESDE AFDEELING.

Van de pligten en regten der makelaars in zee-assurantie.

681. De makelaars in zee-assurantie zijn verplicht :

1°. aan den verzekeraar, of, indien meerdere dezelfde verzekering hebben gesloten, aan den eersten hunner, uiterlijk binnen vier en twintig uren na het sluiten derzelve, indien alsdan de polis nog niet is opgemaakt en afgegeven, uit te reiken eene onderteekende nota, houdende vermelding van het verzekerd voorwerp, de som waarvoor is verzekerd, de premie, en de voorwaarden. Deze nota geldt tusschen de partijen als een begin van bewijs bij geschrifte ; (K. 257v., 260.)

2°. de voorwaarden, verklaringen en opgaven duidelijk in de polis te vermelden, met inlassching van al hetgeen bij de wet, als noodzakelijke vereischten eener polis, is voorgeschreven ; (K. 256, 592, 608.)

3°. naauwkeurig, in een daartoe aan te leggen register, afschrift te houden van de polissen door hunne tusschenkomst gesloten ; (Bw. 1881 ; K. 66.)

4°. in hetzelfde register op te nemen en beknoptelijk te vermelden de aantekeningen, papieren en bescheiden, die zij aan de verzekeraars, bij de invordering van schade, hebben overgegeven, en de berigten en brieven welke door hunne tusschenkomst aan de verzekeraars, gedurende den loop der overeenkomst of daarna, mogten zijn medegedeeld ;

5°. bij de schadevergoeding aan den eerst geteekend hebbenden verzekeraar, benevens de schade-rekening over te geven eenen door hen geteekenden staat van alle papieren en bescheiden, tot regtvaardiging dier schade-rekening dienende ; (K. 721.)

6°. aan de verzekerden of aan de verzekeraars, zoo dikwijls deze dit te hunnen koste vorderen, te geven voor waar geteekende afschriften der polissen, berigten, brieven en aantekeningen, hierboven vermeld. (Bw. 1889.)

Alles op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interessen. (Bw. 1243 ; K. 62v., 65, 259 ; Co. 79, 192-8°.)

682. Indien de premie, bij de teekening der polis eener zee-assurantie niet is uitbetaald, is de makelaar, door wiens tusschenkomst de verzekering is gesloten, tot de voldoening daarvan, als van eigen schuld, gehouden ; behoudens nogtans het verhaal van den verzekeraar op den verzekerde zelve, voor zoo verre deze niet bewijst dat de premie door hem aan den makelaar is voldaan ; blijvende in allen gevalle de verplichtingen van den verzekeraar jegens den verzekerde stand houden.

De makelaar is voor de premie niet aansprakelijk, indien bij de polis is bedongen dat dezelve niet dadelijk zal worden betaald. (K. 65, 256.)

683. Indien de verzekerde de premie aan den makelaar heeft uitbetaald, en deze, binnen den tijd van ééne maand na de uitbetaling, is gefailleerd, heeft de verzekeraar recht op die penningen, bij voorrang boven alle schuldeischers van den makelaar, met uitzondering der kosten van executie en van boedelredding. (Bw. 1139-1° ; Co. 346.)

684. De makelaar, de premie aan den verzekeraar hebbende voldaan, behoeft de polis, welke hij mogt in handen hebben, aan den verzekerde niet uit te leveren zoo lang deze hem de uitgeschoten penningen niet terug geeft.

Bij faillissement van den verzekerde, is de makelaar, die de polis nog in handen heeft, bevoegd om de door den verzekeraar nog verschuldigde schade te innen, ten einde daaruit aan zich zelve het beloop der premie te voldoen ; behoudens zijne verplichting om het overschietende aan den boedel van den gefailleerde te verantwoorden. (Bw. 1812 ; K. 260.)

685. In geval de polis aan den verzekerde is uitgereikt, doch de door den verzekeraar verschuldigde schade nog niet geheel aan eerstgemelden, vóór zijn faillissement, is uitbetaald, heeft de makelaar, die de premie heeft voorgeschoten, regt van voorrang op de uit dien hoofde nog te ontvangen

N.K. gelden, zonder aanzien of de schade vóór of na het faillissement zij voor-
gevallen. (Bw. 1134 ; K. 683v.)

TIENDE TITEL.

VAN VERZEKERING TEGEN DE GEVAREN VAN VERVOER TE LAND, EN OP RIVIEREN EN BINNENWATEREN.

686 686. De polis moet, behalve de vereischten bij art. 256 vermeld, uit-
drukken : (Cf. K. 256-1 sub 8°.)

1°. den tijd binnen welken de reis moet zijn afgelopen, indien dezelve
bij den vrachtbrief is bepaald ; (K. 90, 690.)

2°. of dezelve al of niet onafgebroken moet worden voortgezet ;
(K. 691v.)

3°. den naam van den kapitein (a), den voerman, of den expediteur
welke de vervoering heeft aangenomen. (K. 90-3°, 248, 254, 592.)

687 687. De verzekeringen, welke tot voorwerp hebben de gevaren van
vervoer te land, of langs de rivieren en binnenwateren, worden in het
algemeen, en naar de omstandigheden, geregeld door de wettelijke voor-
schriften omtrent de verzekeringen ter zee, behoudens de bepalingen in
de volgende artt. voorkomende. (K. 248, 593v., 694v., 754 ; Co. 335.)

688 688. Bij verzekering van goederen, begint het gevaar voor rekening van
den verzekeraar te loopen zoodra de goederen gebragt of besteld zijn aan
het rij- of vaartuig, het kantoor, of op zoodanige andere plaats alwaar
men gewoon is het goed ter verzending te ontvangen. Het gevaar eindigt
wanneer de goederen ter plaatse hunner bestemming zijn aangekomen en
aldaar aan hun adres zijn afgegeven, of in de magt van den verzekerde,
of van zijne gemachtigden, gesteld zijn. (K. 624v., 690, 695.)

689 689. Indien goederen verzekerd zijn, welke te land, of langs rivieren of
binnenwateren, of bij afwisseling te land en te water, moeten vervoerd
worden, is de verzekeraar in zoo verre ongehouden als de reis, buiten nood,
langs andere dan de gewone wegen, en anders dan op de gewone wijze,
wordt afgelegd. (K. 638, 641, 652, 691v., 695, 754.)

690 690. Indien de tijd van vervoer bij den vrachtbrief is bepaald, en daar-
van bij de polis is melding gemaakt, is de verzekeraar ongehouden tot
voldoening der schade, voorgevallen na den tijd binnen welken de goe-
deren hadden behooren te zijn overgevoerd. (K. 90, 650, 686-1°, 688, 695 ;
Co. 363.)

691 691. Bij verzekering van goederen die te land, of wel bij afwisseling te
land en te water, moeten vervoerd worden, blijft het gevaar voor rekening
van den verzekeraar voortloopen, al ware het ook dat de goederen, op reis,
in andere rij- of vaartuigen worden overgeladen. (K. 638v., 689, 695, 754.)

692 692. Hetzelfde heeft plaats bij verzekering van goederen welke langs
de rivieren of binnenwateren moeten vervoerd worden, wanneer de goe-
deren in andere vaartuigen worden overgeladen ; ten ware de verzekering
op goederen, in een bepaald vaartuig te laden, mogt gesloten zijn.

Zelfs in dit laatste geval blijft het gevaar, bij overlading in andere
vaartuigen, voor rekening van den verzekeraar doorloopen, wanneer
dezelve, ten einde het vaartuig bij laag water te ligten, of uit hoofde van
andere noodzakelijke redenen, is geschied. (K. 638v., 691, 695, 754.)

693 693. Bij verzekering van goederen die te land verzonden worden, is de
verzekeraar ook voor de schade en verliezen aansprakelijk, veroorzaakt
door schuld of schelmerij van de met de aanneming, den vervoer, en de
bezorging belaste personen. (K. 86v., 91v., 637, 687, 695.)

694 694. De bepalingen van de vijfde afdeeling van den negenden titel zijn
insgelijks op de verzekeringen, in dezen titel vermeld, toepasselijk.
(K. 663v.)

695 695. Het staat aan partijen vrij, bij beding, van de bepalingen, hier-
boven bij art. 688 en volgende vermeld, af te wijken. (K. 687, 754.)

(a) Kapitein ipv. schipper krachtens S. 33-47 jls. 38-1, 2.

ELFDE TITEL.

VAN AVARIJEN.

EERSTE AFDEELING.

Van de avarijen in het algemeen.

696. Alle buitengewone onkosten ten dienste van het schip en de goederen, gezamenlijk of afzonderlijk gemaakt; alle schade die aan het schip en de goederen overkomt, gedurende den tijd, bij de derde afdeeling van den negenden titel, ten aanzien van het beginnen en eindigen des gevaars bepaald, worden als averij gerekend. (K. 624v., 697, 699, 701, 702v., 706v.; Co. 397.)

697. Indien tusschen partijen niet anders is bedongen, worden de avarijen geregeld overeenkomstig de navolgende bepalingen. (Bw. 1338; Co. 398.)

698. Er zijn twee soorten van avarijen:

avarij-grosse of gemeene avarij, en
eenvoudige of bijzondere avarij.

De eerste wordt omgeslagen over het schip en de vrachtpenningen, en de lading; de laatste komt ten laste van het schip, of van het goed, afzonderlijk, hetwelk de schade geleden, of de onkosten veroorzaakt heeft (K. 646, 699v., 701v., 703, 708, 727v., 745; Co. 399.)

699. (Gew. S. 33—47; 34—214; 38—1, 2.) Gemeene avarijen zijn:

1°. hetgeen aan den vijand of aan zeeroovers voor bevrijding of afkoop van schip en lading gegeven is. In geval van twijfel, wordt het steeds daarvoor gehouden dat de afkoop in het belang van schip en lading heeft plaats gehad; (K. 699-7°v., 12° v.)

2°. hetgeen tot gemeen behoud, of ten gemeenen nutte, van schip en lading overboord is geworpen of verbruikt; (K. 357, 391, 394, 479, 519y, 729.)

3°. kabels, masten, zeilen, en andere gereedschappen, die men, ten zelfden einde, heeft gekapt of gebroken; (K. 357, 734.)

4°. ankers, touwen, en andere voorwerpen, die men, almede ten zelfden einde, is genoodzaakt geweest te laten slippen; (K. 357, 734.)

5°. de schade aan de in het schip gebleven goederen door het overboord werpen veroorzaakt; (K. 699-6°, 701-5°.)

6°. de schade, die aan het ligchaam van het schip opzettelijk is toegebracht om het werpen en ligten of bergen der goederen gemakkelijk te maken, of om de waterloozing te bevorderen, en de schade die alsdan door dat water aan de lading is toegebracht; (K. 699-5°.)

7°. de oppassing, genezing, het onderhoud, en de schadeloosstelling van alle zich aan boord bevindende personen, die bij het verdedigen van het schip gewond of verminkt zijn geraakt; (K. 412, 416—416g, 423, 447, 452e, 699-1°, 8°, 12° en 13°.)

8°. de schadeloosstelling of het rantsoen van hen die, in dienst van het schip of (*lees*: en) (¹) de lading naar zee of naar land zijnde afgezonden, genomen, gevangen gehouden, of slaaf gemaakt zijn; (K. 699-1°, 7°, 12° en 13°.)

9°. de gagien en het onderhoud van den kapitein en de schepelingen gedurende den tijd dat het schip is verplicht geweest zich in eene noodhaven op te houden; (K. 367v., 423, 699-10° en 11°.)

10°. de loodsgelden en verdere havenkosten die bij het in- en uitzeilen naar en van eene noodhaven moeten betaald worden; (K. 344, 367v., 699-9° en 11°, 708.)

11°. de huren der pakhuizen en bergplaatsen waarin de goederen, die in het schip gedurende de reparatie in eene noodhaven niet kunnen blijven, moeten opgeslagen worden; (K. 367v., 699-9° en 10°.)

12°. de reclame-kosten, indien schip en lading zijn aangehouden of

(¹) Uit K. 434 oud blijkt dat hier „en” behoort te staan.

N.K. opgebracht, en beide door den kapitein worden gereclameerd; (K. 369, 699-1°, 7°, 8° en 13°, 701-4°.)

13°. de gagien en het onderhoud van den kapitein en de schepelingen gedurende die reclame, indien schip en lading worden vrijgegeven; (K. 369, 423, 699-1°, 7°, 8° en 12°, 701-4°.)

14°. de kosten van ontlading, de ligterlooien, mitsgaders de kosten om het schip in eene haven of rivier te brengen, wanneer hetzelfde door storm, vervolging van vijanden of zeeroovers of uit eenige andere oorzaak, tot behoud van schip en lading daartoe genoodzaakt wordt; benevens het verlies of de schade aan goederen overgekomen door derzelver lossing en inlading, uit nood, in ligters of booten, en derzelver wederinlading in het schip; (K. 367v., 699-17°, 702v.)

15°. de schade aan het schip, of aan de lading, of aan beide, veroorzaakt, wanneer het schip, om het gevaar der neming of van het vergaan te voorkomen, opzettelijk is op strand gezet; gelijk mede, indien zulks in eenig ander dringend gevaar tot behoud van schip en lading heeft plaats gehad; (K. 546v., 699-16°.)

16°. de kosten om het gestrande schip in het voorgaande geval weer vlot te maken en de wegens daarbij verleende hulp betaalde loonen, mitsgaders alle belooning voor hulp aan het schip en de lading, terwijl deze in gevaar verkeerden verleend; (K. 546v., 568d.)

17°. het verlies of de schade door de goederen geleden die, in geval van nood, in ligters of booten zijn geladen, daaronder begrepen het aandeel in de avari-j-gros door die goederen aan de ligters of booten verschuldigd; en wederkeerig het verlies of de schade aan de in het principale schip gebleven goederen, en aan dat schip zelf, na de ligting overgekomen, voor zoo verre die schade of dat verlies in avari-j-gros valt; (K. 699-14°, 702-705.)

18°. de gagien en het onderhoud van den kapitein en de schepelingen, indien het schip, na het begin der reis, door eene vreemde mogendheid, of door het uitbarsten van eenen oorlog, wordt opgehouden, zoo lang schip en lading niet van alle wederzijdsche verbindtenissen zijn ontslagen; (K. 412, 423, 517s, 520a, 699-9°.)

19°. *Vervallen*: S. 33-47 jo. 38-2.

20°. de premie om de onkosten, in avari-j-grosse vallende, te doen verzekeren of het verlies hetwelk door het verkoopen van een gedeelte der lading in eene noodhaven is geleden, ten einde die avari-j-kosten te dekken; (K. 365.)

21°. de kosten op het opmaken en bepalen der avari-j-grosse vallende; (K. 722v.)

22°. de kosten, daaronder begrepen de meerdere gagien en het onderhoud van den kapitein en de schepelingen, veroorzaakt door eene buitengewone en bij het sluiten der bevrachting niet voorziene quarantaine, voor zooverre het schip en de ingeladen voorwerpen daaraan zijn onderworpen; (K. 316-1 sub 3e, 412, 423.) en

23°. in het algemeen, alle schaden die, uit nood, opzettelijk veroorzaakt, en als onmiddellijk gevolg van dien geleden zijn, en de kosten die, in gelijke omstandigheden zijn gemaakt tot behoud en gemeen welzijn van schip en lading. (K. 701-7°, 703; Co. 400, 403, 422, 426v.)

700 **700.** (*Gew. S. 33-47; 34-214; 38-2.*) Wanneer inwendige gebreken van het schip, deszelfs ondeugdzaamheid tot het doen der reis, of schuld en nalatigheid van den kapitein of de schepelingen, de schade of onkosten hebben veroorzaakt, zijn deze laatstgemelde, hoezeer ten nutte van schip en lading vrijwillig gemaakt, geene gemeene avari-j. (K. 321, 343, 459, 470, 470a, 519c, e, 637, 640v., 703; Co. 221, 222.)

701 **701.** (*Gew. S. 33-47; 34-214; 38-2.*) Bijzondere avari-jen zijn:
1°. alle schade en verliezen aan het schip of aan de lading overgekomen door storm, neming, schipbreuk, of toevallige stranding; (K. 545v., 699-23°, 701-3°.)

2°. loonen en kosten van berging; (K. 551v.)

3°. het verlies van, en de schade geleden aan kabels, ankers, touwen.

zeilen, boegspriet, stengen, raas, booten, en scheepsgereedschappen, veroorzaakt door storm of ander onheil op zee; (K. 701-1°.)

N.K.

4°. reclame-kosten, en het onderhoud en de gagien van den kapitein en de schepelingen gedurende de reclame, indien slechts het schip of de lading is aangehouden; (K. 609-12° en 13°.)

5°. de bijzondere reparatien der fustage, en de kosten van beredding der beschadigde koopmanschappen, voor zoo verre dit een en ander niet het onmiddellijk gevolg is van eene ramp die tot avarij-gros aanleiding geeft; (K. 699-5°.)

6°. de onkosten, vallende op het verder vervoer der goederen, wanneer, in het geval van art. 519d, de bevrachtingsovereenkomst is vervallen; en

7°. in het algemeen, alle schade, verliezen, en onkosten, die niet zijn veroorzaakt of gemaakt opzettelijk, en tot behoud en gemeen welzijn van schip en lading, maar die zijn geleden door of gemaakt ten behoeve van het schip alleen, of voor de lading alleen, en welke dienvolgens, naar aanleiding van art. 699, niet onder avarij-gros behooren. (K. 534v., 703; Co. 403.)

702. Wanneer een schip, uit hoofde van steeds bestaande droogten, ondiepten of banken, met zijne volle lading, noch van de plaats van waar het vertrekken moet, noch naar de plaats van deszelfs bestemming kan gevoerd worden, en alzoo een gedeelte der lading met ligters aangevoerd, of in ligters moet gelost worden, worden zoodanige ligterloonen niet als avarij beschouwd. (K. 506, 698, 699-14°, 728.) *Lid 2 vervallen krachtens S. 33-47 jo. 38-2.*

702

703. De bepalingen van de artt. 698, 699, 700 en 701, ten aanzien van de gemeene en bijzondere avarijen, zijn insgelijks toepasselijk op de zoo even gemelde ligterschepen, en op de voorwerpen in dezelve geladen. (Co. 427.)

703

704. Indien gedurende de vaart, het zij aan de ligterschepen, het zij aan de goederen in dezelve geladen, eene schade overkomt, welke tot gemeene avarij behoort, wordt deze voor een derde door de ligterschepen, en voor twee derden door de aan boord van dezelve zich bevindende goederen gedragen.

704

Deze twee derden worden vervolgens bij wijze van avarij-gros omgeslagen over het principale schip, de vrachtpenningen, en de geheele lading, die der ligterschepen daaronder begrepen. (K. 698v., 702, 727; Co. 427.)

705. Wederkeerig blijven de goederen, in de ligterschepen geladen, in gemeenschap met het principale schip en de overige lading, en dragen in de gemeene avarijen welke aan het schip en de lading mogten zijn overgekomen, tot op het oogenblik dat de goederen ter plaatse hunner bestemming zullen zijn gelost en aan de geconsigneerden overgeleverd. (K. 698v., 702v.)

705

706. Goederen die nog niet zijn ingeladen, het zij in het principale schip, het zij in de vaartuigen bestemd om dezelve naar dat schip over te voeren, dragen in geen geval in de rampen die aan het principale schip, waarin dezelve geladen moeten worden, overkomen. (K. 696, 727.)

706

707. (Gew. S. 33-47; 34-214; 38-1, 2.) De schade, aan de koopmanschappen overgekomen uit hoofde dat de kapitein verzuimd heeft de luiken dicht te sluiten, het schip behoorlijk vast te maken, bekwame werktuigen tot het hijschen te bezorgen, en door alle andere ongevallen uit opzet of achteloosheid van den kapitein of de schepelingen voortkomende, zijn bijzondere avarijen, waarvoor de inlander zijn verhaal heeft op den kapitein, het schip, en de vracht. (K. 321, 342v., 746; Co. 405.)

707

708. De loods-, sleep- en andere gelden om de havens of rivieren in-, of uit te loopen, alle toll en uitgaven bij het afvaren en voorbij zeilen, alle tonne-, anker, vuur-, en baakgelden, en alle andere regten die tot de scheepvaart otrekkelijk zijn, zijn geene avarijen, maar gewone kosten voor rekening van het schip; ten zij bij het cognossement of de chertepartij anders bedongen zij.

708

Deze kosten komen nimmer ten laste van de verzekeraars, ten zij in

- N.K. het bijzonder geval dat dezelve zijn het gevolg van eenige onvoorziene en buitengewone omstandigheid gedurende de reis opgekomen. (K. 316-1 sub 3^e, 453v., 506, 696, 699-10°; Co. 406.)
- 709 **709.** Om de bijzondere avarij te vinden welke een verzekeraar moet betalen die de goederen voor alle gevaar verzekerd heeft, gelden de volgende bepalingen :
 hetgeen onder weg is geroofd, vermist, of uit hoofde van beschadiging door zeeramp, of uit eene andere oorzaak waartegen verzekerd is, verkocht, wordt begroot volgens de factuurs-waarde, of, deze ontbrekende, naar de waarde waarvoor de goederen, overeenkomstig de voorschriften van de wet, verzekerd zijn ; en de verzekeraar betaalt dit bedrag ;
 bij behouden aankomst van het verzekerde goed, wanneer hetzelfde geheel of gedeeltelijk beschadigd is, wordt door deskundigen bepaald hoe veel de goederen, indien dezelve gezond waren aangebragt, zouden zijn waard geweest, en voorts hoe veel zij nu waard zijn ; en de verzekeraar betaalt zoodanig aandeel van de geteekende som als in evenredigheid staat met het verschil tusschen de beide waarden, benevens de kosten op het doen van de begroting der schade gevallen.
- Alles onverminderd de begroting der verwacht wordende winst, indien dezelve verzekerd is. (K. 273v., 613, 615, 621v.)
- 710 **710.** In geen geval kan de verzekeraar den verzekerde noodzaken om, ter bepaling van de waarde, de verzekerde voorwerpen te verkoopen ; ten zij anders bij de polis ware bedongen. (K. 256-8°, 709.)
- 711 **711.** Indien de schade buiten Indonesië moet worden opgemaakt, worden daarin gevolgd de bestaande wetten of aangenomen gebruiken ter plaatse waar die opmaking moet geschieden. (AB. 18 ; K. 724v.)
- 712 **712.** Wanneer de verzekerde goederen beschadigd of verminderd in Indonesië aangebragt worden, en de schade uiterlijk zichtbaar is, moet de bezigtiging der goederen en de begroting der schade door deskundigen gedaan worden alvorens de goederen onder het beheer van den verzekerde komen.
- De schade of de vermindering bij de lossing uiterlijk niet zichtbaar zijnde, mag de bezigtiging gedaan worden na dat de goederen onder het beheer der verzekerden zullen zijn gekomen, mits geschiedende binnen driemaal vier-en-twintig uren na de lossing ; onverminderd hetgeen verder van de eene of andere zijde tot bewijs noodig zal bevonden worden. (K. 93, 481-490, 746 ; Co. 435.)
- 713 **713.** In geval van schade aan een verzekerd schip, door zeeramp geleden, draagt de verzekeraar slechts twee derden der kosten tot de reparatie vereischt, om het even of dezelve al of niet hebbe plaats gehad en zulks in evenredigheid van het verzekerd tot het onverzekerd gedeelte. Een derde blijft voor rekening van den verzekerde, wegens vooronderstelde verbetering van oud tot nieuw. (K. 253, 637, 677, 715v.)
- 714 **714.** Indien de reparatie heeft plaats gehad, wordt het bedrag der kosten bewezen door rekeningen en alle andere middelen van bewijs, en, des noods, door begroting van deskundigen.
- In geval dat de reparatie niet gedaan is, wordt het bedrag derzelve door deskundigen begroot. (K. 283, 655, 715.)
- 715 **715.** Indien het, desnoods na verhoor van deskundigen, blijkt dat, door de gedane reparatie, de waarde van het schip meer dan een derde is vermeerderd, betaalt de verzekeraar, in evenredigheid als bij art. 713 is vermeld, het volle beloop der gemaakte kosten, onder aftrek der door verbetering vermeerderde waarde. (K. 716.)
- 716 **716.** Indien daarentegen de verzekerde, des noods na begroting als voren, bewijst dat de reparatie geene verbetering of vermeerdering der waarde van het schip, hoegenaamd, heeft te weeg gebragt, en wel bepaaldelijk doordien het schip nieuw, en op deszelfs eerste reis, de schade heeft geleden of doordien de schade is aangekomen aan nieuwe zeilen of nieuw scheepsgereedschap, of wel aan ankers, ijzeren ketting-kabels, of aan eene nieuwe koperen huid, heeft de aftrek van een derde geen plaats, en is

de verzekeraar verplicht het geheel beloop der reparatie-kosten, in evenredigheid als bij art. 713 is vermeld, te vergoeden.

717. Indien de reparatie-kosten meer dan drie vierden der waarde van het schip zouden belooopen, moet het schip, ten aanzien van den verzekeraar, gehouden worden als afgekeurd; en de verzekeraar is alsdan, voor zoo verre er geen abandonnement heeft plaats gehad, verplicht de som, waarvoor hij verzekerd heeft, aan den verzekerde te betalen, onder korting van de waarde van het beschadigde schip of wrak. (K. 663v., 713.)

718. In geval een schip in eene noodhaven is aangekomen, en vervolgens op eenige wijze verloren gaat, is de verzekeraar niet verder gehouden dan tot betaling van de som die hij verzekerd heeft.

Hetzelfde heeft plaats wanneer een schip, door onderscheiden reparaties, meer dan de verzekerde som voor reparatie heeft uitgegeven.

719. Onverminderd de bepalingen van art. 643, 644 en 645, is de verzekeraar ongehouden eenige gemeene of bijzondere avarij te dragen, indien dezelve, behalve de kosten van bezigtiging, begrooting en opmaking, geen één ten honderd van de waarde van het beschadigd voorwerp beloopt; behoudens het vermogen der partijen om te dezen andere bedingen te maken. (Co. 408.)

720. De verzekeraars, zoo op het schip als op de vracht en op de lading, betalen ieder zoo veel wegens avarij-grosse als die voorwerpen, voor zoo verre als daarop verzekering is gedaan, respectievelijk in de avarij-grosse moeten dragen, en zulks in evenredigheid van het verzekerd tot het niet verzekerd gedeelte. (K. 253, 677, 698v., 713.)

721. De gemeene en de bijzondere avarij zijnde geregeld, moet de schade-rekening, benevens de daartoe betrekkelijke bescheiden, aan de verzekeraars overgegeven worden. Deze zijn verplicht het door hen verschuldigde binnen zes weken daarna te voldoen, en zijn na dat tijdsverloop wettelijke interessen verschuldigd. (Bw. 1238, 1250, 1767; K. 680, 681-4° en 5°, 699, 701, 722v., 744, 746; Co. 382; S. 48-22 jo. 49-63, cf. noot Bw. 1767.)

TWEDE AFDEELING.

Van het omslaan en dragen der avarij-grosse of gemeene avarij.

722. De berekening en verdeling van avarij-grosse geschieden ter plaatse waar de reis eindigt, ten zij partijen deswege andere bedingen hebben gemaakt. (K. 256-8°, 624, 744; Co. 414.)

723. Bij het staken eener reis binnen Indonesië, of bij stranding der schepen aldaar, worden de rekening en verdeling opgemaakt ter plaatse van waar de schepen binnen Indonesië zijn vertrokken, of hadden moeten vertrekken. (K. 722.)

724. De berekening en verdeling der avarij-grosse worden gedaan ten verzoeken van den kapitein ⁽¹⁾, en door deskundigen.

De deskundigen worden benoemd door de partijen, of door den raad van justitie binnen wiens regtsgebied de berekening en verdeling geschieden moeten.

De deskundigen moeten worden beëdigd voordat zij hunne werkzaamheden beginnen.

De verdeling moet door den raad van justitie worden gehomologeerd.

Buiten Indonesië wordt de avarij-gros door de aldaar daartoe bevoegde magt opgemaakt. (AB. 18; K. 353, 711, 726; Rv. 313v., 316, 436.)

725. Bij eene geheele staking der reis onder weg, of verkooping van de lading in eene noodhaven, beide buiten Indonesië voorvallende, worden de vordering, berekening en verdeling der schade gedaan ter plaatse alwaar zoodanige staking of verkoop voorvalt. (AB. 18; K. 365, 699-20°, 711, 728.)

726. De kapitein ⁽¹⁾, in het doen der vordering, bij het voorgaande art. vermeld, nalatig zijnde, zijn de eigenaars van het schip, of ook die van

(1) Kapitein ipv. schipper krachtens 33-47 jis. 38-1, 2.

N.K. de goederen, bevoegd om die vordering zelve te doen, onverminderd hunne aanspraak tot schadeloosstelling tegen den schipper. (K. 724.)

727 727. (*Gew. S. 34—214 jo. 38—2.*) De gemeene avarijen worden gedragen : door de waarde van het schip, in den staat waarin hetzelfde aankomen is, met bijvoeging van hetgeen bij vergoeding van gemeene avarij wordt verstrekt ;

door de vracht, onder aftrek van de gagien en het onderhoud van den kapitein en de schepelingen ; en

door de waarde van de goederen welke zich, ten tijde van het voorvallen der schade, aan boord of in de ligters of booten hebben bevonden, of welke vóór de ramp uit nood zijn geworpen en vergoed geworden, of wel tot dekking van avarij-kosten hebben moeten worden verkocht.

Gemunt geld draagt in de gemeene avarij naar den koers der plaats waar de reis eindigt. (K. 357, 365, 491, 519u, 533, 596, 698, 702 ; Co. 304, 401, 417.)

728 728. De ingeladen goederen worden begroot naar derzelver waarde op de plaats der lossing, onder korting van de vracht, inkomende regten, en kosten der ontlading, mitsgaders der bijzondere avarij gedurende de reis ten laste derzelve gevallen.

Dit lijdt uitzondering in de volgende gevallen :

wanneer de berekening en de verdeling opgemaakt moeten worden ter plaatse waar de schepen binnen Indonesië zijn vertrokken, of hadden moeten vertrekken, wordt de prijs der ingeladen goederen bepaald naar de waarde die dezelve ten tijde der inlading hebben gehad, met de onkosten tot aan boord, de premie van assurantie daar niet bij gerekend ; en, in geval de goederen beschadigd zijn, naar derzelver wezenlijke waarde ;

wanneer, buiten Indonesië, de reis geheel wordt gestaakt, of de goederen worden verkocht, en de avarij te dier plaatse niet heeft kunnen worden opgemaakt, alsdan wordt de prijs, dien de goederen onder weg waardig zijn, of ter plaatse der verkooping zuiver hebben opgebracht, als het dragend kapitaal berekend. (K. 723, 725, 727 ; Co. 304, 402.)

729 729. De over boord geworpen goederen worden gewaardeerd volgens den marktprijs van de plaats der ontlading van het schip, of, bij gebreke van marktprijs, door eene begrooting van deskundigen, na aftrek der vracht, inkomende regten, en ordinaire onkosten. Derzelver aard en gesteldheid worden opgemaakt uit cognoscementen, facturen, en andere bewijzen. (K. 357, 506, 699-23°, 739 ; Co. 415.)

730 730. Indien de aard of de hoedanigheid der koopmanschappen bij het cognoscement verkeerdelijk is opgegeven, en deze eene grootere waarde hebben, wordt de schade over dezelve omgeslagen op den voet van de wezenlijke waarde, indien zij behouden zijn gebleven.

Doch zoo zij door werping verloren zijn geraakt, wordt de schade vergoed volgens de hoedanigheid bij het cognoscement opgegeven.

Indien de opgegeven koopmanschappen van eene mindere hoedanigheid zijn dan bij het cognoscement is aangewezen, dragen zij in de schade volgens de hoedanigheid bij het cognoscement opgegeven, indien zij behouden zijn gebleven.

Zij worden betaald op den voet van hare wezenlijke waarde, indien zij over boord geworpen zijn. (Co. 418.)

731 731. (*Gew. S. 34—214 jo. 38—2.*) De mondbehoefden, de kleederen van den kapitein en de schepelingen, en de dagelijksche kleederen der passagiers, gelijk mede de voor de verdediging van het schip vereischte amunitie, dragen niet in de schaden van het werpen der goederen. De waarde van al hetgene van dien aard over boord geworpen is wordt vergoed bij omslag over alle andere goederen. (K. 429, 436, 533, 533j.)

732 732. (*Gew. S. 33—47 jo. 38—2.*) De goederen, waarvan geen cognoscement voorhanden is of die niet op het manifest der lading staan, worden niet betaald, indien zij overboord geworpen zijn. Zij dragen in de schade, zoo zij zijn behouden gebleven. (K. 347, 357, 506, 729 ; Rv. 314 ; Co. 420.)

733 733. De goederen, op den overloop van het schip geladen, dragen mede in de schade, indien zij behouden zijn gebleven.

Indien de kapitein ^(a) de goederen, buiten kennis of toestemming van den inlader, op den overloop heeft geplaatst, en dezelve zijn geworpen of door de werping beschadigd, is de inlader tot den eisch van den omslag gerechtigd, behoudens het verhaal van alle belanghebbenden op het schip en den kapitein ^(a) (K. 348, 699-5°, 729; Co. 421.)

734. Indien, niettegenstaande het werpen van goederen, of het kappen van scheepstuigen, het schip vergaat, heeft geen omslag tot vergoeding plaats.

De behouden gebleven of geborgen goederen zijn niet gehouden tot betaling of tot vergoeding van geleden schade, van de voorwerpen die geworpen, beschadigd, of gekapt zijn. (K. 699-2° v.; Co. 423.)

735. (Gew. S. 33-47 jo. 38-2.) Indien het schip door het werpen of kappen behouden blijft, en naderhand bij het vervolgen zijner reis vergaat, en alsdan goederen geborgen worden, dragen alleen de geborgene goederen in de werping, naar de waarde welke zij alsdan hebben, na aftrek van de loonen en kosten van berging. (K. 560, 699-2° v.; Co. 424.)

736. Indien het schip en de lading door kappen, of andere schade aan het schip toegebracht, behouden blijven, doch de goederen naderhand vergaan of geroofd worden, heeft de kapitein ^(a) geene aanspraak op de eigenaars, inladers, of geconsigneerden dier goederen, om in den omslag dier kapping of schade te dragen. (K. 737.)

737. Indien de goederen door schuld of toedoen van den inlader of den geconsigneerde verloren gaan, dragen zij evenwel in de gemeene avarië. (K. 698, 729.)

738. In geen geval behoeft de eigenaar eener lading in gemeene avarië meer te dragen dan de waarde der goederen, zoo als die bij derzelver aankomst waardig zijn; onverminderd zoodanige kosten als, na het vergaan van het schip, of de opbrenging en aanhouding der goederen, door den kapitein ^(a) te goeder trouw, zelfs zonder last, zijn gedaan om van het vergane iets te redden, of de opgebrachte goederen te reclameren, al ware zulks zonder goed gevolg. (K. 369, 698v.) ⁽¹⁾

739. (Gew. S. 33-47 jo. 38-2.) Indien, na den gedanen omslag, de geworpene goederen door de eigenaars zijn terug bekomen, zijn zij gehouden hetgeen zij voor dezelve in de verdeeling ontvangen hebben, aan den kapitein en de belanghebbenden bij de lading in te brengen, onder aftrek der schade, onkosten en loonen en kosten van berging.

In dat geval, wordt de gemelde inbreng door het schip en de belanghebbenden in dezelfde evenredigheid genoten, als zij in de schade der werping hebben gedragen. (K. 560, 729v.; Co. 429.)

740. Indien de eigenaar der geworpen goederen dezelve terug bekomt, zonder eenige vergoeding te vorderen, draagt hij, in geen geval, in de gemeene avarië, na de werping aan de behouden gebleven goederen overgekomen. (K. 727; Co. 425.)

Krachtens S. 33-47 jo. 38-2, iwg. 1 April 1938, wordt de 12^e titel gelezen als hieronder volgt; zie overgangsbep. art. 12 achter W. v. K.

TWAALFDE TITEL.

VAN HET TE NIET GAAN DER VERBINTENISSEN IN DEN ZEEHANDEL.

741. Door tijdsverloop van een jaar verjaart alle rechtsvordering:

1°. tot betaling van het door den ontvanger ter zake van het vervoer verschuldigde; (K. 478v., 517h, n, p, 519j, o, r, s, u, 520q.)

2°. tot betaling van het door reizigers verschuldigde; (K. 533g, i, k, l, m.)

3°. tegen den vervoerder ter zake van het vervoer van reizigers en van goederen; (K. 95, 468, 477v., 487, 517g, o, v, w, 519b, e, 522v., 528, 533l, n, r, w.)

^(a) „Kapitein” ipv. „schipper” krachtens S. 33-47 jis. 38-1, 2.

N.K. 4°. tot uitoefening van het verhaal, bedoeld in het derde lid van art. 537.

Deze verjaringen beginnen te loopen als volgt:
 die van 1^e en 2^e na het eindigen van de reis;
 die van 3^e na de aankomst van het schip of, indien het schip niet is aangekomen ter plaatse, waar de reizigers ontscheept of de goederen uitgeleverd moesten worden, een jaar na den aanvang van het vervoer;
 die van 4^e na de betaling van de schade. (K. 747.)

742 742. Door tijdsverloop van twee jaren verjaart alle rechtsvordering:
 1^e. tot vergoeding van schade, toegebracht hetzij door aanvaring, hetzij op een wijze als vermeld in de artt. 544 en 544a, eerste lid; (K. 316-1 sub 4^e, 536v.);

2^e. tot betaling van hulploon. (K. 560, 567v., 568d, i.)

Deze verjaringen beginnen te loopen als volgt:
 die van 1^e van den dag van de aanvaring of van het toebrengen der schade;

die van 2^e van den dag, waarop de hulpverleening is geëindigd.

Als de schuldeischer in Indonesië woonplaats heeft of aldaar de hoofdzetel van zijn bedrijf is gevestigd en mede wanneer hij aldaar behoorlijk vertegenwoordigd is en het bestuur over alles wat vereischt wordt tot het onderhoud, de uitrusting en het victualieeren of bevrachten van het vaartuig in Indonesië gevoerd wordt, wordt de aanvang van de verjaring opgeschort, totdat de gelegenheid bestaat tot zekerheid van zijn vordering op het schip beslag te leggen binnen Indonesië. (Bw. 17v.; K. 542, 568g, 747.)

743 743. Door tijdsverloop van drie jaren verjaart alle rechtsvordering wegens leveringen en werkzaamheden ten behoeve van het uitrusten, proviandeeren, onderhoud en herstellen van schepen.

De verjaring begint te loopen van den dag, dat de levering is geschied of het werk is verricht. (K. 360, 362, 747.)

744 744. Door verloop van vijf jaren verjaart alle rechtsvordering voortspuitende uit een polis van verzekering.

Deze verjaring begint te loopen van den dag, waarop de vordering opeischbaar is geworden. (K. 592v., 747.)

745 745. (Gew. S. 34-214 jo. 38-2.) Door tijdsverloop van één jaar vervalt alle rechtsvordering:

1e. uit de arbeidsovereenkomst van den kapitein en van de schepelingen voortspuitende over den tijd gedurende welken zij aan boord van een schip in dienst zijn; (K. 316-1 sub 2e, 341v., 394.)

2e. tot betaling van loodsgelden, van baken- en havengelden en van andere scheepvaartrechten; (K. 316-1 sub 3^e; Loodsdienstord. S. 27-62 art. 14 jo. S. 27-63; S. 24-228; S. 27-223.)

3^e. tot de berekening en verdeling van avarij-grosse; (K. 722v.; Rv. 313v.)

4^e. tot betaling der avarij-grosse.

De gestelde termijn begint te loopen: ten aanzien van 1^e na het eindigen van den dienst aan boord;

ten aanzien van 2^e, als het schip, ter zake waarvan de gelden of rechten verschuldigd zijn, een Indonesisch schip is, van het oogenblik der opeischbaarheid;

als het schip een vreemd schip is, van het oogenblik dat daarop, tot zekerheid der vordering, binnen Indonesië beslag gelegd kon worden;

ten aanzien van 3^e, na het eindigen van de reis;

ten aanzien van 4^e, nadat het verslag omtrent de berekening en verdeling der avarij-grosse door de deskundigen ter griffie van den raad van justitie is ingeleverd of aan partijen is medegedeeld. (Rv. 320.)

746 746. Alle aanspraak tegen de verzekeraars wegens schade aan de ingeladene goederen overkomen, vervalt, indien zij, zonder bezigtiging en begroting der schade, op de wijze bij de wet voorgeschreven, zijn aangenomen, of, in geval niet uiterlijk van de schade bleek, de bezigtiging en

de begroting niet heeft plaats gehad binnen den tijd bij de wet bepaald. (K. 93, 489v., 707, 712.)

747. De bepaling van art. 1973 van het burgerlijk wetboek is toepasselijk op de verjaring in art. 741, 742, 743 en 744 vermeld.

Krachtens S. 33—47 jo. 38—2, iwg. 1 April 1938, wordt de 13^e titel gelezen als hieronder volgt.

DE TIENDE TITEL.

VAN DE SCHEPEN EN VAARTUIGEN, WELKE DE RIVIEREN EN BINNENWATEREN BEVAREN.

(K. 91—97; Binnenschepenord. S. 27—289; Binnenaanvaringsregl. S. 14—226; Petroleumvervoerord. S. 27—214, artt. 2, 7, 9, 11, 12; Petr. vervoerord. S. 28—144 art. 28v.; voor toepasselijkverkl. op schepen v. Indonesiërs zie S. 33—49* bl. 1041.)

748. Voor schepen, welke uitsluitend worden gebruikt binnengaats in den zin van art. 1 van de Schepenord. 1927 gelden de navolgende bepalingen. (K. 309.)

749. Schepen, metende ten minste twintig kubieke meters bruto-inhoud kunnen worden te boek gesteld in een scheepsregister overeenkomstig de voorschriften, welke bij afzonderlijke ord. zullen worden vastgesteld. (K. 309; Tbs. 1v., 9, 11v., * bl. 1041.)

In deze ord. wordt mede geregeld de wijze van eigendomsovergang en levering van in het scheepsregister te boek gestelde schepen, of schepen in aanbouw en van aandeelen in zoodanige schepen of schepen in aanbouw. Op de in het scheepsregister te boek gestelde schepen, schepen in aanbouw en aandeelen in zoodanige schepen en schepen in aanbouw kan hypotheek worden gevestigd.

Op de schepen genoemd in het eerste lid kan pandrecht niet worden gevestigd. Art. 1977 van het burgerlijk wetboek is op te boek gestelde schepen niet van toepassing. (K. 314, 750, 753; S. 33—49 * bl. 752.)

750. De bepalingen van de artt. 315—319 vinden op de schepen bedoeld in dezen titel overeenkomstige toepassing voor zoover zij zijn te boek gesteld. (K. 753.)

751. De bepalingen van de artt. 320, 321 en 322 vinden mede overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat in art. 320 voor de woorden „de vaart ter zee” wordt gelezen „de scheepvaart bedoeld in art. 748”. (K. 753.)

752. De bepalingen van den zesden en den zevenden titel van dit boek zijn toepasselijk op alle schepen bedoeld in art. 748. (K. 753.)

753. Ten aanzien van de verjaring en het verval van de vorderingen, voortvloeiende uit de artt. 749—752 zijn toepasselijk de bepalingen van den twaalfden titel van dit boek voor zoover die op de gelijksoortige vorderingsrechten ter zake van de vaart ter zee betrekking hebben.

754. Voor het overige wordt de scheepvaart bedoeld in art. 748 geregeerd door de ter zake bestaande voorschriften en gebruiken. (AB. 15.)

Het oorspronkelijke Derde Boek, van de voorziening in geval van onvermogen van kooplieden, bevattende de oorspronkelijke artt. 749—910, is ingetrokken bij art. 2 van de Verordening ter invoering van de Faillissements-verordening, S. 1906—348.

Toepasselijkverklaring op Indonesiërs van eenige bepalingen van het tweede boek van het wetboek van koophandel.

(Ord. van 4 Febr. 1933.) S. 33—49 jo. 38—2. (i.w.g. 1 April 1938.)

Consid. Dat Hij, in verband met de gebleken maatschappelijke behoefte, een aantal bepalingen van het tweede boek van het wetboek van koophandel toepasselijk willende verklaren op Indonesiërs.

1. Een aan een of meer Indonesische natuurlijke of rechtspersonen toebehoorend schip of schip in aanbouw kan worden teboekgesteld in het scheepsregister, bedoeld in de artt. 314 en 749 van het wetboek van koophandel, wanneer het overigens voldoet aan de voor die teboekstelling gestelde eischen.

2. (1) Op aldus teboekgestelde schepen of schepen in aanbouw, of aandeelen in zoodanige schepen of schepen in aanbouw zijn de artt. 314-319, 749 en 750 van het wetboek van koophandel van toepassing.

(2) Op deze schepen, schepen in aanbouw en aandeelen in schepen of schepen in aanbouw zijn Indonesische bezits- en zekerheidsrechten niet bestaanbaar.

3. De bepalingen van den zesden en zevenden titel van het tweede boek en art. 752 van het wetboek van koophandel zijn toepasselijk op Indonesiërs.

4. (Ing. S. 34—214 jo. 38—2.) De derde titel van het tweede boek van het wetboek van koophandel is toepasselijk op Indonesiërs.

5. (Ing. S. 34—214 jo. 38—2.) De vierde titel van het tweede boek van het wetboek van koophandel is toepasselijk op Indonesiërs, met dien verstande, dat ten aanzien van den Indonesiër, die als scheepsgezel dienst neemt in art. 396 in plaats van de woorden „de bepalingen van de 2^e, 3^e, 4^e en 5^e afdeeling van titel 7A van het derde boek van het burgerlijk wetboek van toepassing, voor zoover de toepasselijkheid daarvan niet uitdrukkelijk is uitgesloten” worden gelezen de woorden „de artikelen 1601, 1602, 1603 (oud) van het burgerlijk wetboek toepasselijk”.

6. (Vernummerd S. 34—214.) De bepalingen van de artt. 320, 321, 322 en 751, en de bepalingen van den elfden titel van het tweede boek van het wetboek van koophandel zijn toepasselijk op Indonesiërs, indien het schip een grootte heeft van ten minste drie honderd kubieke meters bruto-inhoud, of indien het een grootte heeft van ten minste een honderd kubieke meters bruto-inhoud en tevens is voorzien van een mechanisch middel van voortbeweging.

7. (Ing. S. 38—1 jo. 2.) Ten aanzien van de verjaring en het verval van de vorderingen, voortvloeiende uit de voorgaande artt. zijn toepasselijk de bepalingen van den twaalfden titel van het tweede boek van het wetboek van koophandel.

8. Deze ord. treedt in werking met ingang van een nader door den Gouverneur-Generaal te bepalen tijdstip. (S. 38—2: 1 April 1938.)